

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Reșele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Ezred évre — — 1080 Lel

Fél évre — — — 540 Lel

Negyed évre — — 270 Lel

Havonta — — — 90 Lel

Hirdetések díjazás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel

VASÁRNAP — — — 6 Lel

Bucurestiben 50 banival több.

A tehetetlenek.

Távol keleten dübörögnek az ágyuk, robannak a srappellek, ropognak a gépfegyverek és emberi csontok zuzódnak porrá a féltelmetes szovjet-tankok alatt. Itt Európában pedig nemsokára ismét ülésre jönnek össze a Népszövetség tagjai, készülnek a hágai konferenciára, meddő vitákat folytattak hetekig a jóvátételi kérdésekről. És aláírták annak idején a Kellogg-paktumot, csaknem a világ összes államaival. Ezt a paktumot, amely állítólag biztosítja a világbékét, Oroszország és Kína is aláírta. És jönnek a hírek, hogy egyetlen ütközetben tizenkétezer katona pusztult el a kínai határon.

A konferenciák és egyéb békeszövetségek pedig, valami csodálatos érzéketlenséggel néznek keresztül az orosz-kínai eseményeken, mintha ebben a pillanatban az volna a világ legnagyobb problémája, hogy miképpen lehetne a legyőzött államokat a jóvátételek fizetésére kényszeríteni. Ez az érzéketlenség nem bizonyít semmi mást, mint azt, hogy ezek az annakidején béketeremtésre alakult szervezetek érzik saját gyengeségüket, tehetetlenségüket. Érzik a békehatározatok értéketlenségét, a Kellogg-paktum jelentéktelenségét és azt, hogy nincsen elég erkölcsi erejük ahhoz, hogy két nép felmerült egyenlenségét és annak következményeit elhárítsák.

A világ népei jogos bizalmatlansággal kérdezhetik: vajjon, ha így áll a dolog, miért van szükség a zsebeinkből kiszedett fillérekből felépítendő népszövetségi palotára, miért viseljük a konferenciák milliárdokra menő költségeit? Talán csak azért, hogy ezek a „békeakumulátok“ a legyőzött, legyengített államok fölött mondjanak itéletet? Mert hiszen a hatalmas reklámmal világgá kürtölt Kellogg-paktum, amelyről annak idején azt híresztelték, hogy békét teremt a nemzetek között, az orosz-kínai háború következtében értéktelenné vált, mint egy papírrongy.

Ha figyelemmel kísérjük a konferenciák munkáját, látjuk, hogy az olyan kérdésekhez, amelyek a leghalványabban is érintenék a béke felé való törekvést, nem mernek hozzányulni. A leszerelés problémája utópisztikus ideológia, mert minden le nem győzött állam úgy szeretné értelmezni a leszerelést, hogy a „béke biztosítására“ kétszer annyi kiadással terhelje meg a hadügyi költségvetést, mint akkor, amikor a legnagyobb erőfeszítéssel készült a háborúra. A világ népei békét akarnak és semmiféle biztosítékát nem látják ennek sem a Népszövetség, sem a konferenciák munkájában. Fájdalmasan kell megállapítanunk, hogy tragikus játékot üznek velünk Genfben, Hágában, Párisban és mindenütt, ahol összeültek és összeülnek a nagy politikusok és azt a hazug jelmondatot írják programjukba, hogy békét akarnak teremteni. Tehetetlenségük megrázó igazolása az a tizenkétezer halott az orosz-kínai határon.

A kínai hadsereg döntő vereséget szenvedett

Felbomlott a kínai front. — A nankingi kormány segítséget kér a többi államoktól.

Londonból jelentik: Pekingi jelentések szerint a kínai hadsereg ma döntő vereséget szenvedett. Négy korosztály teljesen megsemmisült és a hadsereg maradványai mongol területre menekültek, ahol semmiféle közlekedési eszköz nem áll rendelkezésükre.

A kínai front összeomlása a külföldi katonai körökben nagy meglepetést keltett. Különösen

azért, mert a szovjet hadseregnek ez az offenzíva, másodrendű hadművelete volt. A nankingi kormány a mandzsuri események miatt táviratilag fordult az összes államokhoz, amelyek aláírták a Kellogg-paktumot és a Népszövetséghez. A táviratban segítséget és megtorlást kér az orosz offenzíva ellen.

Willer József nagy beszédet mondott a felirati vita során.

A Magyar Párt nem fogadta el a felirati javaslatot. — Willer kritikája a kormány eddigi működéséről. — Hegedüs Nándor beszéde. — A kamara és a szenátus mai ülése.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ma délutáni ülésén megválasztották a negyedik kvestort Lupescu személyében, majd megkezdődött a választási vita.

Az első szónok dr. Willer József, aki mindenekelőtt rámutatott arra, hogy egy kisebbségi csoport nem folytathat mindenáron ellenzéki politikát és míg az ellenzéki pártok célja a kormány elleni küzdelemben a hatalom megszerzése, addig a kisebbségi csoport feladata az általa képviselt népréteg kulturális, gazdasági és szociális érdekeinek megvédése. Természetes, hogy egy kisebbségi csoportnak örömmel kell elfogadni a feléje nyújtott baráti kezet, ugyanakkor kötelessége józan kritikai szemmel elbírálni a kormány aktusait.

— Meg kell állapítanom, — folytatja — hogyha a kormány bizonyos részterkérdések elintézésénél konziliáns magatartást is tanúsít,

az alapvető problémák megoldásában távolról sem mondható eredményesnek.

Példának hozza fel a csikmegyei magánjavak esetét, ahol a földművelésügyi miniszter elégtételt adott a székelységnek, egy általános örömet és megelégedést kiváltó intézkedéssel, azonban a székelyek a zsebükből hordják ezt az elégtételt és a közlegelőket még mindig nem tudják használni.

mert a megyei hatalmasságok nem szereznek érvényt a miniszter rendelkezésének.

A nemzeti-parasztpárti kormányzás legjelentősebb aktusának a közigazgatási törvény tekintendő. Megállapítja, hogy

ez a törvény nemcsak Gyulafehérvár szellemével áll flagrans ellentmondásban, hanem a fennálló összes kisebbségi rendszerekkel is.

— A törvénynek a kamarai bizottság előtt való tárgyalása alkalmával két nap és két éjjel fáradoztunk azon, hogy a kormány figyelmét a törvény kisebbségellenes tendenciájára felhívjuk és, hogy legalább minimális kívánásainknak érvényt szerezzünk, de csak annyit értünk el, hogy Vaida belügyminiszter felhasználta az alkalmat és megtámadta a magyar kisebbségeket.

P. Ioanitu: Nem kell ezeket a nyilatkozatokat eltalozni.

Willer: Maniu miniszterelnök ur kijelentette utóbb, hogy a belügyminiszter ur kijelentései temperamentumból fakadtak, én azonban nem tekinthetem egyebeknek, mint kisebbségellenes támadásoknak.

Ezután elmondja, hogy a sajtóban már hónapok óta keringenek hírek arról, hogy a kormány kisebbségi törvényt készít elő. Már bizottságot is delegáltak erre a célra, sőt a kormány egy képviselője külföldre is utazott, hogy tanulmányozza ezt a kérdést. Ez a képviselő programot is adott arról, hogyan tervezi a kormány a kisebbségi kérdés megoldását, mégis minderről egy szó sem esett a trónbeszédben. Míg egyrésztől külföldön, akaratlanul is hangsúlyozza a kormány kisebbségbarát intencióit, másrésztől itthon olyan hallgatás, olyan csend uralkodik e kérdés körül, amely indokoltá teszi a legpesszimistább várakozást is. A Népszövetséget elbájozzák loyális kijelentésekkel, itthon azonban semmi sem történik. Miután a trónbeszéd és a választási irat nem emlékezik meg egy szóval sem a kisebbségekről, ne csodálkozzanak képviselő urak, ha a magyar parlamenti csoport nevében azt visszautasítom.

Dr. Willer József után Hegedüs Nándor tartott két órás beszédet, amelyben főleg a gyulafehérvári pontokkal foglalkozott és hangsúlyozta, hogy a közigazgatási törvényben e pontok szelleme egyáltalában nem érvényesül, pedig ezek a pontok jogi alapot képeznek és Románia megalakulásának egyik feltétele voltak.

Pamfil Seicaru: Talán mégsem így áll a dolog. Nagyromániát győzeimes háború teremtette meg.

Mirto belügyi államtitkár mosolyogva leint Seicart, mire utóbbi visszavág:

— Miniszter ur, nincs ezen mit mosolyogni.

Hegedüs folytatva beszédét, megállapítja, hogy Manu és Vaida a magyar parlamentben állandóan követelték a nemzeti kisebbségek jogainak teljes érvényesülését és az ott hangoztatott elvi álláspontjukat foglalták a gyulafehérvári pontokba. Goga minden lekicsinylése ellenére is ezek a pontok a szabadság és demokrácia elvének kiváló megtestesítői.

Pamfil-Seicaru: Önök mégis lepaktáltak Gogával.

Hegedűs: Ettől a paktumtól sorsunk javulását vártuk, de sajnos csalódnunk kellett. A liberálisok is azelőtt diplomáciai akciókban felhasználták a gyulafehérvári pontokat, most azonban veszélyesnek mondják az államra nézve.

Kifejti, hogy a magyar parlamentben annak idején Mihályi Tivadar követelte, hogy a román kisebbségi területeken az állami tisztviselők román nyelvvizsgát tegyenek.

— Mit szólnának Önök ahhoz, ha mi is ilyen követeléssel lépnének elő? — kérdezi. — A Magyar

Párt nem kíván egyebet, mint a magyar kisebbség kulturális, gazdasági és politikai fejlődésének biztosítását.

Beszéde végén kéri a kormányt, hogy fordítsa figyelmét az elszegényedett és elnyomott magyar nép felé.

A szenátus ülésén az elnök elparentálta Veleanu szörény megyei képviselőt, majd Tamasiut Cluj megye megválasztott szenátorává deklarálta.

Elfogták a Schenker és társa cég sikkasztó budapesti pénztárosát

Bécsben letartóztatták Glück Imrét, aki után az aradi rendőrség is nyomozott. — 40.000 pengőt sikkasztott a pénztárnok.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Schenker és társa nádor-uccai szállítmányozó cég irodjában hétfőn reggel nem jelentkezett a pénztáros, a 36 éves nős Glück Imre. A cégnél gyanusnak találták távollmaradását.

felnyitatták a pénztárszekrényt, amely a legnagyobb megdöbbenésre üres volt,

A cégönkök auton elhajtattak Glück Imre lakására. Glück Imre nem volt otthon. Erre a cég tagjai nyomban a főkapitányságra siettek és bűnvádi feljelentést tettek Glück Imre ellen.

40.000 pengő elsikkasztása miatt.

A rendőrség nyomozása hamarosan megállapította, hogy a sikkasztó pénztáros Bécsbe szökött. A főkapitányságról telefonáltak a bécsi rendőrigazgatósághoz, kérve Glück Imre letartóztatását. A kora délutáni órákban már meg is érkezett a bécsi rendőrigazgatóság jelentése, hogy a sikkasztó pénztáros sikerült elfogni.

A bécsi Schenker-cég egy tisztviselője a sikkasztót felismerte az uccán és rögtön rendőrnek adta át.

Huszonhétézer pengő értékű magyar pénzt és különféle valutát találtak nála. A sikkasztást beismerte, azt mondotta, hogy harmincezer pengőt vitt magával. Hogy a hiányzó 8000 pengőt ilyen rövid idő alatt hova tette, arról nem adott felvilágosítást.

Glück Imre tíz év óta állott a cég szolgálatában. Pontos, megbízható tisztviselőnek ismerték. Ez év tavaszán nősült. Még szombaton délután három óráig is bent volt az irodában. Vasárnap délután a futballmeccsen találkozott barátaival és ismerőseivel. Semmi gyanusát nem vettek rajta észre. A pénzt ekkor

már magánál hordozta. Vagy vasárnap éjjel, vagy hétfőn reggel utazott Bécsbe és megérkezése után nyomban a rendőrségre került.

A sikkasztással kapcsolatosan nem érdekeltlen megjegyezni, hogy Glück Imre után az aradi rendőrség is nyomozott. A Schenker-cég ugyanis Budapestről telefonon értesítette az aradi fiókot a sikkasztásról, hogy vajjon nem-e Romániába, Aradra szökött Glück Imre és az aradi fiók nyomban átírt a rendőrségre, amelynek meg is adták a személyleírását. A rendőrség be is vezette a nyomozást, amelyet annak alapján, hogy Bécsben letartóztatták Glücköt, lezárnak.

KÉT HOLLAND DIÁK Hiába való kísérletek a határ- átlépésre. — A kurticsi sár. autóstól együtt Aradon rekedt.

Smeets Felix és Wullien-Palthe Richard kalandjai a határállomások körül.

(Arad, november 26.) Kétszemélyes sportkocsi állott ma délután meg a Központi-szálloda előtt. Az autó csupa sár volt és a hűtő felett hollandi zászlót lobogtatott a szél. Két nyurga fiatalember szállott ki a kocsiból és szobát béreltek a szállodában. Hollandi utlevelet vettek elő és a bejelentő-lapra a következő neveket írták fel: Smeets Felix tanuló és Wullien-Palthe Richard tanuló. Mindketten Gravenhageból. Tanulmányuton voltak Romániában és néhány hétig Botfaluban tartózkodtak, ahol végigszemlélték a cukorkampányt és ennek bevégeztével elindultak auton hazafelé. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetett a két fiatal hollandival, kik a következőket mesélték el kalandos utjaikról:

— Elvégezve dolgainkat, elindultunk auton hazafelé. Miután a legrövidebb utnak látszott: Brassóból Arad felé jöttünk, hogy Szegeden

keresztül Budapestre menjünk. Kurticsnál akartuk átlépni a határt, de nem voltunk képesek a nagy sár miatt folytatni utunkat. Gépünk belerekedt a sárba és mintegy 300 méternyi uton két lóval voltunk kénytelenek kivontatni. Erre Nagylakra mentünk, hogy ott lépjük át a határt. Nem sikerült, mert a magyar határrendőrség nem engedte. Azt mondták, hogy vagy Kurticsnál lépjük át vagy Nagyvárad felé menjünk. Erre megkíséreltük Pécskán. Itt a román hatóságok tartottak vissza. Kénytelenek voltunk tehát visszafordítani és most holnap más irányba próbáljuk meg, hátha mégis sikerülni fog elhagyni az országot.

Érdekes, hogy a két fiatalembernek utlevele és összes irásai teljesen rendben vannak és mégis napokig kell kísérletezniük, amíg végre átléphetik a határt.

TARCA.

Sajtóhibás bélyegek.

Államok súlyos baklövésai — bélyegeken.

Néha súlyos sajtóhibák vannak a bélyegeken is. Ezek a hibák azonban nagy vagyont jelentenek a sajtóhibás bélyegek tulajdonosainak, mert természetesen az újabb nyomásokon reparálják a tévedéseket és így a hibás bélyegsorozat ritkaság lesz.

Az inflációs években például a német bélyegeknél közismert típusa volt, amelyen egy bányász a kalapácsot a balkezeiben forgatta, de csak két évig, mert azóta ugy javították a balkezes bányász helyzetén, hogy ugyanazt a rajzot tükröképben hozták az új kiadású bélyegeken. Viszont a francia bélyegek magvető asszonya évtizedeken át szél ellenében szórta a magvakat, mint ahogy azt hátrafelé lengtetett haja és ruhája igazolják.

Szinte komikus a dán postaigazgatóság által 1925-ben kibocsátott légipostabélyegsorozat rajza. Itt a feje felett elrepülő géptől anynyira megijedt szántóvető alakot ábrázolt a művész, hogy az ijedségtől elengedett kantáru lovak maguk is a levegőben uszni látszanak. Az 1893-as kiadású, ugyancsak közismert 1 centes Kolumbus-bélyegeken Kolumbusz Kristóf számára beretvált arccal gyönyörködik a látóhatáron feltűnt amerikai partokban. Az ugyanakkor kibocsátott kétféle értékjelzésű Ko-

lumbus-bélyegeken azonban, amely a szerencsés partraszállást Amerika fölfedezésének az előbbi jelenet után csak pár órával történő másik legszebb jelenetét örökíti meg, Kolumbusz Kristóf már tisztos szakállal lép Amerika földjére.

Hogy a történelem tudása nem olyan kis dolog, annak bizonyossága az angol nyugatindiai St. Kitts szigetsorozat által kiadott bélyegkép is, ahol Kolumbusz Kristóf összetelhető távcsővel vizsgálhatja a közeledő partokat, noha a távcsőnek ez a mintája Amerika fölfedezése után száz évvel született meg. A svájci Tell-sorozat rajzolója is szórakozott volt. E bélyegképen a Tell fiú egyik kezében az apja nyelvszöjével átütött almát tartja, a másik kezével apja hatalmas mellét öleli át. E bélyegek első kiadásánál a nyíl hurját mélyen a nyílágyon alól rajzolták, amely lehetetlen állást azután a bélyegek második kiadása alkalmával már helyesbítették.

Legutóbb Lindbergh diadalmas Amerika-Európa felülrepülésének emlékére kiadott bélyeg rajzával is kis hiba történt, nevezetesen a művés elnézéséből Ujfundland szigetét több darabból állónak ábrázolta, amiért viszont a hazájuk földrajzi egységére is büszke újfundlandiak nehezteltek meg.

Súlyos tévedések történnek a bélyegek földrajzi elrajzolása körül, amelyek nem egyszer már politikai afférhez vezettek. St. Domingó-sziget köztársaság által kiadott térképet ábrázoló bélyegen a tervező a szomszédos

Haiti-szigetet is, mint a st. domingóiak birtokát tüntette fel. Ez a tévedés a két szomszédos sziget között csaknem háborúra vezetett.

Hasonló volt a független Írország által kibocsátott és a független elismert ország térképét ábrázoló bélyeg esete, ahol az egész inszigetet, mint a független ir állam birtokát tüntették fel, noha köztudomású, hogy a sziget északi része (Ulster) Belfast fővárossal önálló kormányzattal saját törvényhozással rendelkezik.

Az amerikai Egyesült-Államok 1925-ben az első norvég amerikai hajósok emlékére postabélyeget bocsátottak ki, amely Wiking-hajót ábrázol és a rajzon a szél vigan lobogtatja az amerikai Egyesült-Államok mai sávós, csillagos lobogóját.

Ezeket a bélyegeket nagy pénzért vásárolják a gyűjtők. Mindenesetre azt jelentik, hogy „tévedni emberi dolog” a bélyegeken igen súlyos formában érvényesül néha.

Szinte hihetetlenül hangzik, de hiteles tény, hogy Mulready angol festő rajza alapján kiadtak Angliában egy bélyeget, amelyen az a csekély anatómiai tévedés van, hogy a postakioldoncót megszemélyesítő angyalkát egy lábbal rajzolta a művész.

Ezek a hibák egyrészt a művészek tájékozatlanságát, de másrészt az illető államok postavezetőinek tudatlanságát mutatják, de annál nagyobb örömet okoznak a bélyeggyűjtőknek, akik szenvedélyesen nyúlnak a sajtóhibás bélyegek felé.

Szociálista tüntetés Balbino ellen a magyar képviselőházban.

Izgalmas ülés a magyar parlamentben. — Giuliano Balbino holnap elutazik Budapestről.

Budapestről jelentik: Kinos incidens zavarta meg a képviselőház mai ülését. Mayer János földművelésügyi miniszter után Östör József képviselő emelkedett épen szólásra, amidőn a diplomaták páholyában megjelent a Budapesten időző Balbino Giuliano olasz nemzetnevelési miniszter. A jobb és középpártok harsány éljenzessel fogadták a szociáldemokraták azonban ellentüntetésbe kezdtek és a padokat verve kiáltották:

— Matteotti gyilkosai!... Mi van Fiunéval?... Mi van a jóvátételrel?...

A jobb és középpártok továbbra is éljenztek és Östör hangosan szólott közbe:

— Olaszország volt az egyetlen, amely a győző államok közül mellénk állott!

Az elnök állandóan csempetett, de ez nem sokat használt és hasztalanul utasította rendre a zajongó szociáldemokratákat. A kinos jelenetek láttára végül is Balbino elhagyta a helyét és eltávozott.

A tüntetés a sajtóban és a közönségben nagy felháborodást keletkezett.

Az ülés során egyébként az elnök javaslatot terjesztett elő, amely a tárgyalások elna-

polását indítványozza. A baloldal erősen tiltakozik, Rassay Károly arra kéri az elnököt, hogy tartson a ház holnap interpellációs napot. Szavazásra teszik fel a kérdést, amelynek kapcsán az elnök indítványát fogadják el túnyomó többséggel.

A napirenden előzőleg Friedrich István interpellációja szerepelt a pénzügyminiszter ellen, amelyet Rassay Károly olvasott fel. Ebben Friedrich arra vonatkozólag kér felvilágosítást, hogy miképpen szerepelhetett államvesztésként az a kétmillió összeg, amelylyel a Pénzügyügyi Központ a Budapesti Hírlap szanálására sietett.

Giuliano Balbino olasz nemzetnevelési miniszter a parlamenti incidens előtt gróf Klebelsberg Kunó magyar kultuszminiszter kíséretében meglátogatta a zeneművészeti főiskolát, ahol Hubay Jenő dr. főigazgató fogadta az előkelő vendéget. Ezután a két miniszter az egyetem bölcsészeti fakultására ment, ahol megtekintették Gerevich Tibor egyetemi tanár régészeti intézetét. Az olasz miniszter holnap délután fél öt órakor utazik el Budapestről.

Eltemették Blank Mórict.

Az elhunyt bankvezér karrierje. — Hogyan lett naggyá a Marmorosch, Blank et Co Bank Részvénytársaság.

Bucurestiből jelentik: Ma délután temették el Blank Mórict, a Bucurestiből 10 kilométerre fekvő Andriana községbeli családi sírboltban. A temetésen a kormány is képviseltette magát.

A bankok országos szövetsége Stefanescu, a Banca Nationala igazgatójának elnöklése alatt ülést tartott, amelyen elparentálták Blank Mórict, a Banca Marmoroschnak a napokban elhalálozott vezérigazgatóját.

Az elhunyt bankvezér egyike volt a román pénzvilág kimagasló egyéniségeinek és külföldön is mint kiváló bankkapacitást ismerték. Egyszerű sorsból származott s hogy ilyen szépséges karriert futott be, azt kizárólag magának és nagy képességeinek köszönhetette. Blank Móric 1848 július 20-án született Pitestiben és középiskolai tanulmányainak elvégzése után külföldre ment, ahol közgazdasági és kereskedelmi diplomát szerzett. Már fiatal korában feltűnt az éleseszü és szorgalmas fiatalember, akinek tanárai szép jövőt jósoltak. Példátlan szorgalommal tanult és szabad idejét arra fordította, hogy a közgazdasági tudományokba elmélyedve ismereteit mennél szélesebb körben fejlessze ki. Hazatérve Bucurestibe, az egyik előkelő bucaresti-i bankár, Marmorosch Jakab alkalmazta. A fiatal tisztviselő hónapok alatt szinte példátlanul álló eredményeket ért el. Főnöke rövidesen észrevette kiváló kvalitásait és szabad teret engedett neki, aminek eredményeként a bank napról-napra nagyobb forgalmat bonyolított le. 1869-ben már társa volt a bankárnak az alig 21 éves fiatalember és öt esztendő múlva, 1874-ben egy francia nyelvű körlevél értesítette a pénzügyi köröket, hogy Jacob Marmorosch és Móric Blank a bécsi Löbl bankházzal együtt megalakították Bucurestiben a Marmorosch Blank & Co. céget. Blank hihetetlen energiával fogott hozzá, hogy az átalakult pénzügyi felvirágoztassa. Az éjszakákat nappallá téve dolgozott, reggeltől késő éjjelig ült íróasztala mellett és fáradhatatlan energiával bonyolította le üzleteit. Hosszas rábeszélés után sikerült meggyőznie társait arról, hogy a mezőgazdasági hitelek folyósítása egyszerre hatalmas arányban felvirágoztatná a már eddig is nagyforgalmu bankházat. És Blank Mórincnak igaza lett. Évről-évre mind nagyobb arányokban kezdett az intézet fejlődni és rövidesen külföldön is a legjobb nevet érdemelte ki magának. A mezőgazdasági hitelek folyósítása bevált és ezzel nemcsak a bankot virágoztatta fel, hanem az or-

szág közgazdasági életében is nagy fejlődést ért el.

A bank egyre bővült. A kilencszázas évek kezdetén már mint egyéni cég nem bírta volna kiterjedt üzleteit lebonyolítani és 1904-ben külföldi tőkét hozott be az országba Blank Móric. Sikerült neki hosszas tárgyalások után megállapodást létesíteni Weisz Fülöppel, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérével és a bank részvénytársasággá alakult át. A pesti pénzügyi 4000 részvényt jegyzett le, Blank Mórincnak pedig akkor 3700 részvénye volt, míg Cantacuzino herceg 400 részvényt jegyzett és 1904-ben kétmillió aranylej tőkével megkezdte működését a román fővárosban a Marmorosch, Blank & Co. Bank Részvénytársaság. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Söpkéz Richardot küldte ki Bucurestibe mint delegátust és az igazgatóságnak tagja volt Weisz Fülöp is. Söpkéz a pesti bank kivonulása után is Bucurestiben maradt és ma is egyik vezetője a hatalmas pénzügyi intézetnek. Blank Móric a pénzügyi élet kiváló közgazdasági tudását és pénzügyi képességeit nagyszerűen tudta kamatoztatni és évről-évre fejlesztette a bankot, míg elérte azt az előkelő pozíciót, amit ma a román pénzügyi világban a Marmorosch & Co. bank betölt.

Érdekes, hogy akkor, amikor Protopopescu Demeter megalapította a Banca Romanasca-t, mely ma tekintélyes szerepet játszik az ország közgazdasági életében, levelet intézett hozzá és megkérte Blank Mórict, legyen az első, aki részvényt jegyez. A bankelnök teljesítette a kérést és így lett a Banca Romanasca első részvényese.

Egy volt aradi színész nő öngyilkos lett Kolozsvárott.

Ollóval halántékon szurta magát szülei lakásán Kerekes Ilona. — A színész nő valószínűleg elveszti egyik szeméviágát.

Kolozsvárról jelentik: Egy volt aradi színész nő megdöbbentő tragédiájáról érkezett ma hír Aradra: Kerekes Ilona, aki tavaly rövid ideig az aradi színtársulatnál működött, öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságát egészen szokatlan körülmények között hajtotta végre: tegnap délután szüleinek Magyar-uccai lakásán egy ollóval halántékon szurta magát. A mélyen behatoló olló súlyos sérülést idézett elő a koponyában és az orvosok véleménye szerint valószínű, hogy egyik szeméviága áldozatul esik borzalmas tettének. Az öngyilkossági kísérletét még idejében észrevették és a gyorsan előhívott mentők beszállították a sebészeti klinikára.

Ha pengét vásárol, kérjen Gillettet!

Minden kereskedésben kaphat eredeti Gillette-pengét. Ne fogadjon el másit! Ezek, az egész világon közismert pengék, 114 vizsgálatnak voltak alávetve, mielőtt Önhez kerültek — s kellemes és tökéletes borotválkozást nyújtanak.

Gillette

A repszégi postamester tolvaja a törvényszék előtt

Jelentette annak idején az Aradi Közlöny, hogy a repszégi csendőrség letartóztatta Larm Mária cselédleányt, aki a repszégi postamesternél volt alkalmazásban és a postáról 500 ezer lejt lopott. A pénzt a kertben egy bokor alá rejtette el és letartóztatása után teljes összegben megtalálták. Ma tárgyalta ezt az ügyet az aradi törvényszék. Hivatalból dr. Gherman Dante ügyvédet rendelték ki védőnek, aki a mai tárgyaláson arra hivatkozott, hogy a pénzt a leány csak bosszúból lopta el, mert állandóan verték és ütötték s így akart brutális gazdáján bosszút állni. Több tanút is jelentett be a védő, akiknek kihallgatását a törvényszék elrendelte és a főtárgyalást december 13-ra halasztotta el.

Egy bucaresti-i jelzésű autó gázolta el az aradi rendőrt.

Ismeretes, hogy tegnap éjjel súlyos gázolás történt a Földes-gyógyszertár előtt. Egy robogó autó elütötte Serb Todor rendőrt, aki megállásra intette az autót, mert lámpái nem égtek. Komoly sérülésekkel a kórházba szállították a szerencsétlen rendőrt, aki kihallgatása során elmondotta, hogy bucaresti-i kocsi volt az, amely a gázolást elkövette és, ha jól emlékszik, az 1212-es rendszámot viselte. Ennek alapján indította meg a vizsgálatot a rendőrség és a mai napon Tasca detektív megállapította, hogy Aradon jelenleg valóban van egy 1212-es jelzésű bucaresti-i kocsi. Popescu György Bulev. Reg. Carol 57. szám alatti mérnök tulajdonában. A rendőrségen kihallgatták Popescut, aki tagadta, hogy ő követte volna el a gázolást, ezzel szemben a rendőrség megállapítása szerint Popescu egy társasággal együtt a kérdéses időben valóban autóztak és mulatságon voltak. Az autónak volánjánál Popescu mérnök ült. A rendőrség tovább nyomoz.

Gajda tábornok:

»Hive vagyok

a numerus claususnak.«

A kisebbségek helyzete.

Gajda mindennemű határkiigazítást lehetetlenségnek tart.

(Prága, november 26.) A csehi politika élet egyik legmarkánsabb és talán legérdekesebb egyénisége Gajda Rudolf extábornok, a vezérkar volt főnökhelyettese, a csehszlovák nemzetgyűlés új képviselője, a cseh fascista-mozgalm vezére: Neve köré legendát fontak, Prága virágosóval fogadta, amikor a győztes glóriájával érkezett haza a szibéria; hőmezőkről. Hihetetlenül fiatal kora ellenére a legmagasabb katonai méltóságokba helyezték s azután kegyetlen kézzel taszították le abba a feneketlen mélységbe, amelyből — azt hitték — nincsen többé visszatérés.

Engesztelhetetlen ellensége Benes külügyminiszternek s neki imputál minden vélt sérelmet, melyet el kellett szenvednie. Csehszlovák tábornoki rangjától megfosztották, kémnek káltották ki, aki ötezer koronáért eladta és szállította volna hazáját annak az Oroszországnak, melynek bolsevista hadserege ellen s szibériai hadjárat során küzdött s katonai nyugdíját a minimálisra szállították le. Házában különböző ürügyekkel a házkutatások egész sorát rendezték, a melyet olyan alapos gondnal végeztek, hogy a rendőrkezek nyomai még ma is láthatók a fölbecsülhetetlen értékű ereklyékkel, kincsekkel, ritkaságokkal, páratlan szépségű csecsebecsékekkel berendezett lakásban.

Messze földről importált, erősen aranyozott napkeleti porcellánészékből békésen isszuz az erős törökkávét s a cigaretta kéken imbo'gyó füstje mellett vetem fel az első kérdést:

— Milyennek látja tábornok ur a csehszlovák—magyar viszonyt?

— A csehszlovák—magyar viszonyt a békeszerződés határozza meg — hangzik a lakonikus válasz.

Az utóbbi időben a külföldi sajtóban szó volt arról, hogy a trianoni békeszerződés kezei alatt a csehszlovák—magyar írszomszédi viszony érdekében állítólag apróbb határkiigazításra kerül sor. Mi a véleménye ebben a kérdésben?

— Nézetem szerint bármilyen korrekturelképzelhetetlen, lehetetlen, sőt hazaárulónak tekintem azt, aki annak a lehetőségéről még csak beszél is. Magyarországnak respektálnia kell a jelenlegi határokat, de viszont nem látom be, hogy a határok kölcsönös tiszteletbentartásán kívül ne jöhessen létre olyan állapot, hogy a háborús sebek behagedése után a két nemzet számos közös gazdasági érdeknek nyomására valóban barátságos módon éljen egymás mellett.

— Milyeneknek ismeri tábornok ur a magyarokat?

— A társadalmi érintkezésben rendkívül szeretetreméltó tulajdonságaik vannak. A háború előtt Cattaroban szolgáltam az ötös vár-tüzéreknel, melynek tisztikara és legénysége javarészt magyarokból rekrutálódott. Ott tettem szert az első magyar barátaimra és ott tanultam meg annyit magyarul, amennyi később alapja lett a további tudásomnak. Cattaroban tanultam meg azt a magyar közmondást is, hogy „Meghalt Mátyás király, oda az igazság“. Ezért a közmondásért husz napi szobafogságot kaptam elismerésképen.

— Milyennek látja a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzetét?

— A magyar kisebbség helyzetét a békeszerződés és törvények szabályozzák. Szigorúan nemzeti alapon állók, de azt a meggyőződést vallom, hogy a békeszerződést és a törvényeket tisztelni kell s a kisebbségeknek meg kell kapniuk az őket megillető jogokat. Kulturembernek azt nem szabad tűrnie, hogy a kisebbségeket törvények kifáztásával elűssék jogaiktól.

— A legutóbbi diákzavargásokkal kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a diákzavargás értelmi szerzői a fascisták s hogy a tábor-

Gajda Cattaroban tanult meg magyarul.

nok ur emberei robbantották ki az ellenléteket, igaz ez?

— Nem. A diákmozgalmaban a fascista pártnak nincsen része. Egyetlen emberem sem folyt bele a tüntetések előkészítésébe. En is csak azért interveniáltam a rendőrségen a diákok érdekében, mert sérelmesnek tartottam azt a módot, ahogyan a rendőrség a diákokkal szemben fellépett.

— Mit tart a diákproblémáról és a numerus clausus kérdéséről?

— Az ugynevezett diákprobléma a megoldatlan kérdések egész komplexumát tartalmazza. Tény, hogy főiskoláink nincsenek berendezve annyi hallgatóra, amennyi ott el akar helyezkedni. Ebben a helyzetben ki kell

Iragikus véget ért a levegőben megtartott esküvő.

Az új pár borzalmas halála. — Egy fölösleges bravur tragikus következményei.

Newyorkból jeleltik: Különös repülőszerecséttenség történt Long Island fölött. Egy fiatal pár repülőgépen nyolcszáz méter magasságon tartotta meg esküvőjét, amelyen részt vett még vagy nyolc meghívott vendég is. A repülőgépen levők elhatározták, hogy az esküvői szertartás után ejtőernyővel ereszkednek le a földre.

Az első, aki az ejtőernyőt magára övezte és a gépből kiugrott az újdonsült asszony volt, az ejtőernyő azonban felmondta a szolgál

gálatot és a szerencsétlen fiatalasszony nyolcszáz méter magasságból leesve szörnyet halt. Utána a férj ugrott ki ejtőernyővel a gépből, azonban az ő ernyője is felmondta a szolgálatot és szintén holtan terült el a földön.

A fiatal párt követte egy vendég, aki viszont majdnem halálra zuzta magát egy sziklán. Amikor a fennmaradt vendégek az eseményeket látták, elhatározták, hogy fennmaradnak a gépen.

Irodalom és művészet

Székely írók »Benedek Elek emlékestje« Aradon.

(Arad, november 26.) Alig három napja, hogy Oláh Sándor könyvkereskedésében megkezdtek a székely írók szombat esti Benedek Elek emlékestje jegyeinek árusítását s máris a közönség felkötözött érdeklődése tapasztalható. Tömegesen jelentkeznek a jegyek elővétele céljából és a már most mutatkozó érdeklődésből meg lehet állapítani, hogy *zsutolt ház fogja végighallgatni november 30-án a Minorita Kulturházban az erdélyi irodalom legkiválóbb reprezentánsait*. A székely írók ugyanazzal a műsorral jönnek, amivel az elmúlt télen Benedek Elek vezetése alatt Budapesten óriási siker mellett mutatkoztak be. Külön kimagasló eseménye a műsornak Sz.-Ferenczy Zsizi az ismert előadóművésznő bemutatkozása, aki most lép először az aradi publikum elé. A kiváló művésznőt Budapesten melegen ünneplésben részesítették és az egyetemes kritika egyöntetűen megállapította, hogy Bartók és Kodály székely dalait és balladait nála jobban, tökéletesebben még senki sem adta elő. Az estélyen Szentimrei Jenő a nagynevű költő „Erdélyi költő nemzeti dala 1928-ból“ című írását, Tamási Áron a Baumgarten-díjjal kiüntetett székely író a „Népszakértők“ című humoros novelláját, Nytró József pedig „Ezüst orgona“ című remekmű írását olvassa fel. Tompa László az ismert székely költő három versét adja elő, György Dénes szavalóművész pedig Benedek Elek és Bartalis János verseiből szaval. A bevezető előadást Benedek Elekről az elhunyt nagy magyar mesemondó egyik legmeghittőbb barátja és munkatársa Szentimrei Jenő az *Ellenzék* szerkesztője tartja. Sz.-Ferenczy Zsizi előadóművésznőt zengőrád dr. Szelle Károly kíséri. Az estély, melynek jóvedelme a Benedek Elek-gyermekotthon céljait fogja szolgálni, kimagasló eseménye lesz Arad irodalmi és művészeti életének. Jegyek mérsékelt számban még kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében.

* A színház műsora. Szerda: román előadás. Csütörtök: Diákszerelm (szenzációs operett-újdonság, itt először, C. bérlet.) Péntek: Diákszerelm (operett, A. bérlet.) Szombat: Diáksze-

Kerpel nagy kölesönkönyvtára, Olvasóknak biztos vára; Veszit, mulaszt, ki nem bérel, Sok újdonság alig fér el! (Kötetenkint fizetve 3 vagy 4 Lej.)

bővíteni az egyetemi tanintézeteket, de addig is elsősorban a belföldi diákságnak kell a tanulás lehetőségét biztosítani.

— Hive vagyok a numerus claususnak a szó ama értelmében, hogy meg kell rostálni a főiskolára felvehető hallgatók számát, de ez a rostálás ne faji, vagy felekezeti alapokon történjen, hanem az előképzettségen kívül, tisztán az általános intelligencia legyen irányadó. A mai egyetemi ifjuság műveltsége nagyon is egyoldalú, az alma matert nem szabad diplomagyárra lealacsonyítani, nem szabad tenyészteni a félintelligens elemeket, hanem az általános műveltségre tekintettel, kell megadni a jövőben a diplomát, amely azután valóban biztosíték lesz arra nézve, hogy tulajdonosa intelligens és képzett ember, aki majd az élet iskolájában is megállja a helyét.

Ternyei László.

relem (operett, B. bérlet.) Vasárnap: Diákszerelm (operett, C. bérlet.)

* Krenner Miklós dr. irodalomtörténeti előadása. Szerdán, este 6 órakor folytatja Krenner Miklós dr. a Kőlcsey-egyesület kebelében rendezett irodalomtörténeti előadását az aradi Minorita Kulturház kistermében. Pénteki előadásán, amikor a közönség egészen megtöltötte a termet, a reformációkorabeli magyar irodalmat ismertette és szerda este ennek folytatásaként Balassa Bálintról, majd az ellenreformációk koráról, Pázmány Péterről tart előadást. A Kőlcsey-egyesület szerdai és pénteki magyar irodalomtörténeti előadásai teljesen díjmentesek.

* Egy bájos aradi urileány. Hönigesz Cica, művészi táncszámmal szerepel a Növendelmi Hivatal jótékony célú teadélutánján, december 1-én, az Iparos Kulturházban.

* Mindenajta szerelemnek vége szokott lenni. Csak egy, ami örök: a Diákszerelm. Örökké felejtetetlen lesz a csütörtöki premier-est sikere, mint ahogy azt az operettjei teljesen meg is érdemli, Ray Henderson angol szerző muzsikája egész sereg gyönyörű zeneszámot ölel fel ilyen; Egy holdas május éjszaka, Az én babám bostoni lány, Tempó gyerekek, fő az első gól stb., amelyek népszerűsége azonnal biztosított. A szövege, amelyet magyarra Szilágyi László, a közsímsert librettista ültetett át, megkapóan kedves, hangulatos a diákélet romantikájával. Ezek mellé látványos, csodaszép kiállítás sorakozik fel, amelynek Aradon Gömör László főrendező irányítása garancia a sikert. Szébbnél-szebb, kaprazatos díszletek készülték a revüoperett több képehez. A szabóműhelyek vadonatúj kosztümöket ontanak a Kertész Mancsi által kitűnően betanított görhád számára, az aradi operettegyüttes pedig hatalmas munkával fektet bele a darab tökéletes tolmácsolásába és lehet mondani, semmivel sem fog elmaradni az aradi előadás a budapesti mellett, Viola Margit, Kertész Mancsi, Balázs és ifj. Szendrey a siker tengelyében, azután Indra Many, Veér Paula, Fekete Cica, Kassay, Győző, Nyerges, Jeney, Joanovits játszanak főszerepeket az operettben, amelynek előadásaira ajánlatos már most jegyről gondoskodni, mert a premierre már csak mérsékelt számban lehet kapni. Külön eseménye lesz az előadásnak, hogy egy kis temesvári urileány: a 8 éves Stockinger Nelly, aki már kiforrott énekművésznő, szintén fellép. A zenekart Gellért Pál vezényli. A csütörtöki premier után egészen bizonyosan egész Aradot csak a Diákszerelm nagyszerű sikere fogja érdekeln.

Andrássy Gyula gróf

özvegyének örökösödési pere

Andrássy Sándor gróf megtámadta a hagyatéki intézkedést.

a kolozsvári bíróság előtt.

(Cluj-Kolozsvár, november 26.) Magyar arisztokrata körökben élénk feltűnést keltett az a hagyatéki pör, amelyet a nagy államiérfi halála után gróf Andrássy Sándor indított az özvegy ellen. A hatalmas mágnásvagyonra támasztott jogigény elbírálása ma már nemcsak a magyar igazságügyi hatóságokat foglalkoztatja, hanem a pör hullámai az utóbbi napokban Erdélyre is átszaptak.

Andrássy Gyula gróf hatalmas kiterjedésű erdélyi birtokait az agrárreform alkalmával az utolsó holdig kisajátították. Arra vonatkozólag, hogy ezek a birtokok mily hatalmas értéket képviselnek, fogalmat nyújt az agrárbizottság ama döntése, amellyel az abszolutizmusnak nyilvánított Andrássy Gyula számára 51 millió lej kisajátítási árat állapított meg.

Természetesen az Andrássy-ház a többi magyar földbirtokosokhoz hasonlóképp szintén nem fogadta el a megállapított kisajátítási árat, hanem az agrárreform után megindult optánsper utján kísérli meg a nemzetközi fórumok előtt kiharcolni a kisajátított birtokok tényleges értékének megfelelő megváltási árat.

Gróf Andrássy Gyula halálával az 51 millió lejes kisajátítási bonok a nagy magyar politikus özvegyére szálltak át. Ezt a hagyatéki intézkedést gróf Andrássy Sándor szintén megtámadta és a kolozsvári telekkönyvi bíróságnál 12.705. szám alatt iktatott keresetében óvatát emelt az 51 millió lej értéket képviselő kisajátítási bonoknak az özvegy nevére való átírása ellen.

51 millió lej kisajátítási ár.

40 lei csak egy hónapra,
Milyen kevés jut egy napra,
Egy hónapig szórakozik,
Ha LÖBL-hez iratkozik.

Mironescu Párisban.

A néppárt cluji értekezlete. — Ujabb költségvetési hiány.

Bucurestiből jelentik: Mironescu külügyminiszter 10 napig marad távol. A külügyminiszter résztvesz a Clemenceau emlékére rendezendő gyászünnepségen és a keleti jóvátéti konferencia végső tanácskozásain. Távollétében Maniu miniszterelnök vezeti a külügyminisztériumot.

A néppárt összes erdélyi szervezeteinek elnökei december folyamán Kolozsváron értekezletre ülnek össze, amely alkalommal Goga fog expozét tartani a belpolitikai helyzetről.

Az Adeverul mai számában újabb költségvetési hiányról ad hírt. A lap szerint a hiány még a Bratianu-kormány alatt nyújtott hitelekkel származik, amelyeket sohasem fedeztek, de mégis folyosítottak. A hiány két milliárdra rug, amelynek fedezéséről most kíván gondoskodni a kormány.

Fischer Lajost, a Vacuum megszökött igazgatóját elfogták.

A Montevideoba menő hajón tartóztatták le Fischert, aki Tóth Lajos álnéven utazott. Fischer Györgynek nyoma veszett.

Rio de Janeiroból jelentik: A Budapestről megszökött Fischer Lajost, a Vacuum részvénytársaság igazgatóját, aki közel egy millió pengő értéket sikasztott el, ma a hajón, amelyen Montevideoba akart menni, letartóztatták.

Mint ismeretes, a budapesti rendőrség rádiogram utján kérte a sikkasztó letartóztatását, mert a nyomozás kiderítette, hogy Tóth Lajos álnév alatt Olaszországból egy olasz-osztrák hajón Montevideoba akart szökni.

Haydin Albert, Magyarország rio de janeiro magyar konzulja a rádiogram nyomán azonnal intézkedett, hogy Fischer Lajost, mielőtt még partra szállna, a hajón letartóztassák. Ma megérkezett a konzul értesítése, hogy Fischer Lajost sikerült a hajón letartóztatni és az első kérdésre beismerte eredeti nevét és azt is, hogy egy Tóth Lajos nevű volt munkásának utlevelével utazott. Fischer Lajost ugyanazzal a hajóval visszaszállítják Olaszországba, ahonnan a szükséges kiadatási eljárás után átadják Magyarországnak. A sikkasztó fiának, Fischer Györgynek nyoma veszett.

Rablótámadás a kolozsvár—zilahi országúton.

A soffőr áthajtott a megrongált hidon és megmentette az autót és utasait.

Clujról jelentik: A kolozsvár—zilahi országúton, az 59. számú kilométerkönel vakmerő rablótámadást készítettek elő ismeretlen tettesek. A sötétség beálltával kiszédtek a kilométerkö mellett a hid deszkáinak egy részét, hogy az autók eörl elzárják az utat és az utasokat kirabolják.

A kolozsvári 34. számú személyautó soffőre észrevette a veszedelmet, de miután látta, hogy a gépkocsit már nem fékezheti le, nagyobb sebességre kapcsol és körülbelül 70

kilométeres sebességgel hatalmas zökkenés után keresztüljutott a hidon. A következő pillanatban fegyveres alakok ugrottak elő az országút melletti árokba és megállásra szólították az autót és utasait és amikor látták, hogy ezek továbbhajtanak, többször utánuk lőttek, de szerencsére a golyók senkit sem találtak el. A soffőr jelentést tett a vakmerő rablótámadásról a legközelebbi csendőrsőn, amely azonnal üldözőbe vette az utonállókat.

Mennyit sikasztott hát Hulber Silvius?

A Victoria-bank volt elnöke a budapesti rendőrségen tentartja vallomását, hogy 7-8 milliót sikasztott. — A bank viszont csak kétszázötvenezer lej hiányt állapított meg. — A rejtélyes ügyet Hulber aradi kihallgatása fogja tisztázni.

Zankov György vezérigazgató nyilatkozata.

(Arad, november 26.) Érdekes titok lap pang Hulber Silvius az aradi Victoria-bank sikkasztó főtisztviselőjének budapesti letartóztatása körül. A külföldre szökött tisztviselő ellen a bank feljelentésére indult meg az eljárás és a Victoria-bank feljelentésében az elsikkasztott összeget 750.000 leiben határozta meg. Ezzel szemben a Budapesten letartóztatott tisztviselő kihallgatása során azt vallotta, hogy mintegy 7-8 millió lejjel károsította meg a pénzintézetet.

Amikor az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától az első hírt kapta a sikkasztó letartóztatásáról, nyolc milliós összegekről volt szó, akkor azonban azt hittük, hogy valószínűleg tévedésről van szó, mert a bank csak 750.000 lejről tett feljelentést. Másnap azonban meglepetéssel konstatáltuk, hogy a budapesti lapok is egytől-egyig 7-8 milliós sikkasztásról írtak. Arra gondolva, hogy a budapesti rendőri sajtóirodában törént az összeg körül tévedés, telefonon megbiztuk budapesti tudósítónkat, érdeklődjéb ebben az ügyben a budapesti rendőrfőkapitányságon. Ma azután megérkezett budapesti tudósítónk válasza. Munkatársunk utána járva, a rendőrségen megállapította, hogy

Hulber Silvius többszöri kihallgatása során mindannyiszor 7-8 millió lej elsikkasztásáról beszélt és ehhez a leghatározottabban ragaszkodik.

Ma megkérdezték a budapesti rendőrségen tőle, hogy miért állítja akkor a bank, hogy csak 750.000 lej a hiány, mire Hulber Silvius kijelentette, hogy ennek okát nem tudhatja, ő azonban határozottan állítja, hogy mintegy 7-8 millió lejt sikasztott el. Az összeget pontosan nem tudja, de annyi bizonyos, hogy az több, mint hét millió lej.

Budapesti tudósítónk jelentése után felkerestük Zankov György vezérigazgatót, a Banca Nationala aradi fiókjének vezetőjét, akit a Victoria-bank vezetésével biztak meg Comsa Emanuel vezérigazgató távozása után. Zankov vezérigazgató tudomására hoztuk, hogy mit vallott Budapesten a letartóztatott sikkasztó és kértük, nyilakozzon ezzel kapcsolatban az Aradi Közlöny részére.

— Nem tudom megérteni — mondotta Zankov vezérigazgató — miért mondja Hulber Silvius, hogy 7-8 milliót sikasztott. A bankban öt évre visszamenőleg felülvizsgálták a

könyveket és 750.000 lej hiányt állapítottak meg. Nem is tudom elképzelni, hogyan sikasztihatót ennél többet? A felektől inkasszolt volna nagyobb összeget? Ezt sem hiszem, mert akkor már jelenkéznének. Szó sem lehet tehát ilyen összegekről. Mi megtettük a szükséges lépéseket, hogy minél hamarabb kiadják Magyarországról a sikkasztót és akkor majd itt ad felvilágosításokat Hulber és kiderül, hogy miért mondott többet, mint amennyit tényleg sikasztott.

— A városban az a hír terjedt el, hogy nagyobb arányu volt a sikkasztás, mint amennyit a bank beismer és Comsa vezérigazgatónak is ezért kellett távoznia. Mi ebben az igazság? — tettük fel a kérdést.

— Szó sincsen erről — válaszolta Zankov vezérigazgató — és a Hulber sikkasztása egyáltalában nincsen összefüggésben Comsa vezérigazgató távozásával. Nem is lehet, mert őt igazán nem lehet felelősségre vonni ezért a sikkasztásért.

Hulber Silvius sikkasztását tehát egyelőre homály borítja és csak akkor lehet majd ebben a szövevényesnek látszó ügyben tisztán látni, ha kiadják a sikkasztót és itt Aradon megkezdődik a kihallgatása. Addig tág tere van a fantázia csapongásainak.

CENTRAL-mozgó

Ma pontosan 5, 7 és 9 órakor

ELITE-mozgó

Emil Jannings-sal

a főszerepben

Az apák bünei

minden idők legmegrázóbb tragédiája.

Közkívánatra visszajött az

ÁRULÁS

Putty Lya és Lars Hanson-nal

a főszerepben.

Dublini alvilágból merített rohanó tárgyú dráma.

H I R E K.

Pipike, Gyuszika meg a többiek.

Kedves Gyuszika, Pipike, Lajka és egyéb — gyerekek! Köszönöm kell veletek, hogy leveleitek, melyeket a Mikulás bácsinak írtatok, de valami csodálatosa finom ösztönnel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába érkeztek, megkaptam. Nemhiába mondja Freud Zsiga bácsi, hogy nagy ravaszok vagytok ti édes „ártatlanságok”, de igaza is van. Raffináltabbak vagytok ti kérék szépen, mint a mama barátnője, az Ica néni, pedig róla már meg van a véleménye a papának is.

Itt fekszenek előttem a levelek, mert hogy mindent tudjatok, az öreg Mikulás bácsi az idénre engem bizott meg, hogy titkároskodjam neki egy kicsit ezen a vidéken. Azt írta az öreg, reszkető kezével: „édes fiam, öreg ember vagyok már, az olvasás se megy már úgy, mint valaha, vedd hát át a nekem szóló leveleket és ha jövök, referáld el azokat.” El is vállaltam a megbízást és ép ezért mondom: szímatotok jó volt, hogy ide írtatok az újsághoz. Jó helyre jöttek a levelek.

Csak egy kis baj van. A Dunajec Lacika, akiről olvashattatok az újságban (és azt hiszem, az is serkentett tette benneteket) őszinte és tényleg kisfiú volt. Ő csakugyan a Mikulás bácsinak írt. De te Gyurika, te már egy kis ravasz stréber vagy. És nem is vagy kisfiú. Te már olyan hatod-, hetedgimnázista lehetsz édes gyermekem, akinek nem jár Mikulás. És hizelegni is tudsz. Még pedig nagyon. Sőt szerény se vagy épen. Csak ép aranytalicskát akarsz? Meg krampusz helyett angyalikát? Talán bizony a Jucit vagy a Mancit a kereskedelmiből? . . . Hát édes flacskám: ilyenmit nem hoz a Mikulás bácsi. Az csak a kisgyerekeknek jön, akik tényleg hisznek benne, nem pedig ilyen „trükkös” fiúknak, mint te.

Te pedig Pipike, aki megváltoztattad írásod, hogy gyerekesnek látszék, máskor jobban hamisíts. Nagyon gyanakszom különben, hogy leány vagy. Ugy 10 és 17 év között, tehát szintén korhatáron felül, ha mindjárt az írod: „én jó kisfiú vagyok.” Nem-nem Pipike, Te egy ravasz kisfiú vagy, ezért félsz állítólag a krampusztól, de lehet, hogy ezt is csak azért írod, hogy jobban sikerüljön a svindli. Te pedig Lajka, ne hallgass a mamádra, mikor levelet írsz, mert akkor mindjárt kiderül, hogy a mama diktálta a szívhöz szóló sorokat.

Ép ezért kedves Pipike, Gyuszika, Lajka és egyéb „gyerekek” — ne fáradjatok. Hagyjátok békén az öreg Mikulást, mert ezekről a levelekről — ugye — jót úgy se mondhatok az öreg urnak?! De ha már minden áron írni akartok, akkor csináljátok ravaszabbul. Úgyesebben. És főleg gyerekesebben. Ne ilyen felnőttösen. Mert arra hamar rájön az ember és lassan unalmas lesz.

Egyébként ölel benneteket némi megértéssel bátyátok:

Fóthy Ernő bácsi.

— **LEMONDOTT A BELGA KORMÁNY.** Brüsszelből jelentik: Jaspár belga miniszterelnök ma a királynál bejelentette maga és a kormány lemondását. A király elfogadta a kormány lemondását, egyben megbízta a kormány elnököt és tagjait, hogy ideiglenesen vezessék az ügyeket. A király holnap délelőtt fogadja a szenátus és a képviselőház elnökét, akikkel tanácskoznai fog az új kormányelnök személyére vonatkozólag.

— **Dr. Oncu az új hunyadmegyei prefektus.** Déváról jelentik: A belügyminiszter az elbocsátott Rozyán István hunyadmegyei prefektus helyébe dr. Oncu körösbányai ügyvédet nevezte ki.

— **Az aradi pékek akciója a pécskai kenyérrárusok ellen.** A pécskai kenyérrárusok ellen ismét panaszkodnak az aradi pékek. A pékiparosok szindikátusa ma küldöttségileg kereste fel dr. Lutai Cornel interimár bizottsági elnököt és kérte a pécskai kenyérrárusok megrendszabályozását. A küldöttség vezetője elmondotta, hogy az aradi pékek súlyos adókkal vannak terhelve, ezzel szemben a pécskaiak nem fizetnek adót. Kérte, hogy a pécskai kenyérrárusokat épen úgy terheljék meg adókkal, mint az aradiakat és vessék alá egészségügyi vizsgálatnak a pécskai kenyeret is, mint az aradié. Dr. Lutai megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet és az előírt rendszabályok és törvények szerint fog eljárni.

Ujabb vizsgálat az aradi cukorgyár ellen

Teianu pénzügyi államtitkár a napokban Aradra jön.

(Arad, november 26.) Megírta az Aradi Közlöny, hogy Florian Péter vezérfelügyelő vizsgálatot folytatott le az aradi cukorgyár ellen és kijelentette, hogy a vizsgálat egy feljelentés nyomán történik, de még semmi terhelő adatot nem fedezett fel. A vezérfelügyelő a további nyomozás folvamán megállapította,

hogy a gyár vezetősége az adókievítő-bizottság előtt husz millió lej adótöbbletet titkolt el. Florian vezérfelügyelő Bucurestibe utazott ahol megteszi részletes jelentését.

Teianu pénzügyi államtitkár a napokban Aradra érkezik, hogy felülvizsgálja az aradi cukorgyár többmillió adóeltitkolását.

Gyermekköosik rendkívüli leszállított árában Hegedűsnél Aradon.

— **Egyelőre hivatalban maradnak a nem inkadrált rendőrtisztviselők.** Egyedül az Aradi Közlöny jelentette vasárnap számában, hogy a belügyminisztérium több aradi rendőrtisztet rendelkezési állományba helyezett és inkadrálását nem intézte el. A rendelkezési állományba helyezettek között több kerületi vezető is szerepel, így Cerches Emil, Tănăsescu János, Saniuta György, valamint Secui Antal vezetőhelyettes és Mádai János implegat, akik mind aktív szolgálatot teljesítenek. Épen azért, hogy a szolgálatuk teljesítése továbbra hogyan történik, kérdést intéztünk dr. Moga Romulus rendőrkezeshez, aki erre vonatkozólag a következőket mondotta: — A szóbanforgó rendőrtisztek rendelkezési állományba való helyezése csak a hivatalos közlőnyben jelent meg, amit én nem respektálhatok mindaddig, amíg a minisztérium leirata nincs a kezeim között. Ennek megérkezése 2—3 napon belül megtörténik és csak akkor lép érvénybe a rendőrtisztek rendelkezési állományba tétele. Addig azonban mindenki elláthatja hivatalát és csak azután kell gondoskodnom utódjaik beosztásáról.

Veszek új és régi festményeket KERPEL VIZSÓ műkereskedése.

— **Szatir az aradi Ghiba Birta leányliceum előtt.** Az aradi Ghiba Birta leányliceum igazgatónője; Bucurescu J. ma különös feljelentéssel fordult az aradi rendőrséghez. A feljelentésben az igazgatónő elmondotta, hogy már néhány nap óta az iskolával szemben levő parkban, a Tabaidy-ucca sarkán egy férfi figyelő állandóan a szünetekben az ablakoknál tartózkodó diáklányokat, akiknek különböző trágár jeleket, mozdulatokat int fel és állandóan moleztálja a növendékeket. Ezenkívül egy idősebb férfi pedig a városi autobuszokon megszelídítja az intézet növendékeit és igyekszik velük szóba elegyedni. A rendőrség a megadott személyleírás alapján megindította a nyomozást az ismeretlen ellen, aki, amikor figyelmeztetik a posztoló rendőrt, hirtelen eltűnik a park fái között.

— **Rablótámadás a brassói főpostán.** Brassóból jelentik: Vakmerő rablási kísérlet történt tegnap este a brassói főpostán. Három tisztviselő a napi bevételt számolta össze, amikor felnyitott az ajtó és egy ember lépett be, aki revolvért szegzett Asztalos főpénztárosra és pénzt követelt. A rabló fenyegetése közben a padlóba lőtt. Egyik tisztviselőnek, akit a rabló nem vett észre, sikerült kimenekülni a szobából és fellármázta a posta személyzetét. A rabló erre kirohant az épületből és eltűnt. A rendőrség nyomoz.

— **Meghalt a színpadon.** Nagykikindáról jelentik: A „Tradicia” műkedvelő társaság egy történelmi színművet adott elő, amelyben a szerb legendák hőse, Krajlevics Marko a címszereplő. Krajlevics személyesítőt a szerep szerint egy buzogánnyal fejbe sújtja partnere. Amikor a jelenet megtörtént, a műkedvelő összeesett és mozdulatlanul maradt a földön. Az előhívott orvos megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

— **Érdekes per a budapesti árvaszék ellen.** Budapestről jelentik: Érdekes per indul meg Budapesten a budapesti árvaszék ellen. Stoinszky Guidoné, született Wallavszky Sarolta perrel támadja meg az árvaszéket és a néhány év előtti elnökhelyettest Posel Istvánt, mert kiskorú atyja mellé kirendelt gondnok apját könnyelműségre szoktatta és 1.500.000 pengős hata'mas vagyont édesapja minden elkerőzés nélkül elverte, holott a vagyon nemcsak az apját, hanem a leszármazottakat is illette.

— **Eljárás indul a párbajozó két aradi ügyvéd ellen.** Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy két aradi ügyvéd: dr. Sárbu György és dr. Boca Gyula között egy nézeteltérésekből kifolyólag lovagias ügy keletkezett és ennek során a párbaj elkerülhetetlenné vált. A párbajnak, melynek során dr. Boca Gyula sérült meg könnyebben az egyik karján, értesülésünk szerint következményei lesznek, amennyiben a rendőrség a párbajtilalom túlhágása miatt párbajvétség címen eljárást indít az ügy szereplői ellen. Az ügy érdekességéhez tartozik, hogy a készülő párbajról Boca dr. aggodó felesége értesítette a rendőrséget.

— **Vannay Böske meghalt.** Közismert aradi urino hunyta le ma örök álmra szemét: meghalt Vannay Böske, özv. dr. Vannay Jánosné leánya. Az elhunyt urino Sebestyén Jenő, az aradi viztársulat volt táncoskomikusának felesége volt és a válás után idehaza élt édesanyjával. Huzamosabb ideje betegeskedett és ma délelőtt 10 órakor megváltotta szenvedéseitől a halál. Temetése 28-án délután 3 órakor lesz a Deák Ferenc-ucca 32. számú házból. Halálát édesanyján kívül János, László és Loncy testvérei gyászolják. Elhunyt mélységes részvétet keltett a fiatal, 30 esztendő urino nagyszámu ismerőse körében.

— **Véres házkutatás Zágrábban.** Zágrából jelentik: A rendőrség házkutatást tartott Fratrovics mázolósegednél, Studics munkásnál és Peterin Stefania munkásnőnél, akiknél állítólag kommunista iratok voltak elrejtve. Budiszavljevics detektív, amint belépett a munkásokhoz, Fratrovics háromszor rálőtt, de a golyók nem találtak. Erre a munkás revolverével fejbevágtatta a detektívet, aki össze-rogyott. Egy másik detektív is belépett a szobába, akire Peterin munkásnő lőtt rá, ez a golyó is célt tévesztett. Mindhármójukat letartóztatták. A detektív állapota súlyos.

— **Sikkasztással vádolt pécskai ügyvédi irnok.** Senomie Iancu pécskai ügyvédi irnok ellen 1928-ban Novac Aurel dr. ügyvéd tett bünyádi feljelentést több ezer lej elsikkasztása miatt. Az eljárás annak idején megindult és ma kerük főtárgyalásra az ügy. A vádlott azzal védekezett, hogy a szóban forgó összeget visszatartotta azért, mert ezekkel az összegekkel az ügyvéd neki tartozott. Majd kérte a tárgyalás elnapolását és több tanut jelentett be. A törvényészék Pop—Alexandrescu-tanácsa helyt adott a kérelemnek és december 12-ikéig elhalasztotta a tárgyalást és a bizonyítási eljárást kiegészítését rendelte el.

— **Marosvásárhelyen ma 100 magyar tisztviselő tette le az esküt.** Marosvásárhelyről jelentik: A városházán ma száz magyar tisztviselő tette le a hűségessküt. Az eskütétel simán, minden formalitás nélkül folyt le.

— **Autó és kocsikarambolja Aradon.** Ma a kora reggeli órákban egy súlyos szerencsétlenség színhelye volt a Karolina-ucca sarka, hol egy az állomás felől jövő autó elütötte Puica Todor socolodori gazda szekerét, mely az uccából épen akkor fordult ki. A kocsik gazdája az összeütközés hevében megsérült és eszméletlenül zuhant le a szekérről. Az előhívott mentők azonnal beszállították a közkórházba, hol megállapítást nyert, hogy súlyos belső sérülései vannak. Az előjött rendőr az autót, valamint annak sofőrjét, Erben Ernőt bekísérte a Marasesti (Kossuth) uccai rendőrségre, hol azonnal kihallgatták, majd szabaddoröngedték és megindították ellene az eljárást.

— **A vonat elé vetette magát.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap délután a clujai pályaudvar bejáratánál az egyik Oradea felől jövő tehervonat elé vetette magát Miticea György nyugalmazott vasuti tisztviselő, akinek a fejét a vonat kerekei levágták. A vizsgálat megállapította, hogy Miticea gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és előlötti elkeseredésében vált meg éltétől.

LEGUJABB.

Kompromittálni akart a Szent Péter-templomi merénylet hősnője

Namstad Gudun Margit vallomása. — Elmebetegnek fogják nyilvánítani a merénylő leányt.

Rómából jelentik: A Vatikánban a Szent Péter-templom kápolnájában elkövetett revolveres merénylet még ma is a legnagyobb izgalomban tartja a közvéleményt. Namstad-Gudun Margit, a merénylő leányt ma sikerült vallomásra bírni. Elmondotta, hogy régebbi ismeretségben van Schmith pápai nunciussal, aki megígérte neki, ha a Vatikánba jön, anyagiilag segíteni fogja és állást szerez neki. Hetekkel ezelőtt hagyta el Svédországot. Rómba utazott és többször felkereste a pápai nunciust, aki nem akarta beváltani ígéretét. A

legnagyobb nyomorba jutott és elhatározta, hogy öngyilkos lesz, de

előbb megakartá magát bosszúvá Schmith-en. Nem volt szándékában megölni, csak kompromittálni akarta a főpapot.

Schmith pápai nunciust elmondotta, hogy valóban régen ismeri a leányt, aki több ízben melesztálta segítségkérésével.

Namstad Margitot fogva tartják és valószínűleg elmebetegnek fogják nyilvánítani és az olasz hatóságok által visszatoloncoltatják Svédországba.

Elfogták a Morgan-bankház bombamerénylőjét.

Sensen követte el évekkal ezelőtt Newyorkban a véres merényletet.

Koppenhágából jelentik: A rendőrség ma kisebb betörések és lopások miatt letartóztatott egy Sensen nevű német származású amerikai állampolgárt. Sensen szenzációs vallomást tett a rendőrségen. Elmondotta, hogy az évekkal ezelőtt Newyorkban történt bombamerényletet a Morgan-bankház ellen ő követte el.

A merényletnek számos halálos és súlyosan besült áldozata volt. Egy olasz anarchista ismerkedet meg, aki megbizta a merénylet elkövetésével. Newyorkból Texasba menekültek, ahol összeszólalkozott az anarchista, akit agyonlőtt. Pontosan megmondta, hogy hol tette el. A koppenhágai rendőrség a vallomásról értesítette a newyorki hatóságokat.

— Halálozás. Nyizsnyij György ez évi november hó 25-én, 63 éves korában elhunyt. Temetése e hó 27-én délután fél 3 órakor lesz a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. számú gyászházból.

— Nagy tűz Galatiban. Bucarestből jelentik: Galatiban a Brassói-ucca egyik üvegüzletében tűz ütött ki, amely átterjedt a szomszédos nyomdára is, amely az üvegüzlettel együtt leégett. A kár több millió lej. A rendőrség máhdkét tulajdonost gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatta.

— Bonyodalmak egy zongora körül. Roth Róza aradi asszony állott ma az aradi törvényszék előtt. Roth Róza a vádirat szerint hárbe vett egy 40.000 lej értékű zongorát Faix Jaquestől, a zongorát azonban az Aradi Hitelbank zálogházában elzálogosította. Közben felkereste a zongora tulajdonosát és megvásárolta tőle a zongorát 36.000 lejért, a vételárát azonban nem fizette ki. A zálogházban viszont a zongorát, miután nem rendezte lejárát után a kamatokat, elárverezték. A mai tárgyaláson a törvényszék megállapította, hogy a sikkasztás amnesztia alá esik és az eljárást beszüntette. Dr. Timár Andor a zongora tulajdonosának képviselőjében erre bejelentette, hogy miután a család nem esik amnesztia alá és ebben az esetben család esete is forog fenn, átveszi a magánvádat. A törvényszék a kérelemnek helyt adott és miután több tanu kihallgatása vált szükségessé, a tárgyalást elnapolta.

— Menetrendváltozás az arad-nagyvárad vonalon. A CFR. vezérigazgatósága, miután az arad-nagyvárad vonalon a csatlakozás nem felelt meg a követelményeknek, elrendelte a menetrend módosítását, amit azonnali hatállyal még e hó elején életbe léptettek. A változás alapján az Aradról Oradea felé éjszaka 2.05-kor induló személyvonat nem 5.35 órakor, hanem reggel 5.45-kor érkezik Váradra és viszont az onnan Aradra érkező személyvonat, mely eddig éjjel 2.50-kor indult Váradról, most 2.20-kor fog onnan elindulni.

— Halálos autógázolás Balázstalyán. Balázstalyánról jelentik: Tegnap délután halálos autószerencsétlenség érte Salamon Berta 60 éves balázstalyai matrónt, a város egyik legelőkelőbb uralkyjét. Egy hatalmas gyorsasággal robozó claji luxusautó a város főterén elütötte az urinót, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a szerencsétlenség után néhány órára meghalt. A gázoló autó a szerencsétlenség után megállás nélkül továbbrobogott úgy, hogy rendszámát nem sikerült megállapítani. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a lelkiismeretlen soffór személyazonosságának kiderítésére.

— Zilahy Lajos — völegény. Budapestről jelentik: Zilahy Lajos, a híres magyar író eljegyezte dr. Bárczy István nyugalmazott igazságügyminiszter leányát, Piroskát.

— Kisiklott egy mozdony a világosi pályaudvaron. Ma délután 4 órakor könnyen végzetesé válható baleset színhelye volt a siriai (világosi) állomás. A raktárvágányon egy tolató mozdony eddig még ki nem derített okból kisiklott. Szerencsére a vaspályáról leugrott mozdony nem rántotta magával a teherszerelvényt, melyet vontatott. Sem az áru, mit a vagonok tartalmaztak, sem maguk a teherkocsik sérülést nem szenvedtek. Egyedül a lokomotív rongálódott meg s a megállapított kár jelentéktelen. A vezérigazgatóság elrendelte a vizsgálatot, hogy a kisiklásért kit terhel a felelőség.

— Vizsgálati fogságba került a mácsai család gazdálkodó. Néhány nappal ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy Váró Zoltán dr. aradi ügyvéd bünvádi feljelentést tett Alexa Iván mácsai gazdálkodó ellen, aki megjelent irodájában és Krensz István mácsai birtokosnak adta ki magát, 50.000 lej kölcsönt akart felvenni. A család gazdálkodót a csendőrség őrizetbe vette és ma kísérték be az ügyészséghez. Ludosan vizsgálóbíró kihallgatta Alexát, aki tagadja, hogy a szélhámosaságot ő követte volna el és azt állítja, hogy tévedésről van szó, mert ő soha életében nem beszélt az ügyvéddel. A vizsgálóbíró Alexa ellen elrendelte a vizsgálati fogságot.

— Az aradi áorvos vizsgálati fogságban. A rendőrségről ma délelőtt kísérték át az ügyészségre Mayer Gartner, a szélhámos áorvost, aki egészségügyi felügyelőnek adta ki magát és pénzeket vett fel. A vádtanács, miután az áorvos lenygel állampolgár és nincsen Aradon lakása, elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Mayer Gartner ellen különben család és meg nem engedett kéregetés miatt folyik az eljárás.

— A borosjenői ipartestület Katalin-bájlja. A borosjenői ipartestület a legszebb siker jegyében tartotta meg szokásos Katalin-bájlját, amely ugy anyagilag, mint erkölcsileg kitünő eredménnyel járt. A változatos műsor gyönyörködtette a tánc előtt a szénszámú közönséget, amely lelkesen tapsolt az ügyes szereplőknek. Különösen Burghardt Máriának, Burghardt főmérnök leányának, aki a konferanszie tisztét látta el igen szellemesen. Kiemelkedett még a szereplők közül Diószeghy Piroška, Farkas Ilonka, Auguszti Szilvia, Halaczki János, Lönhardt Miklós, Juzsja Fülöp, de a többiek is igen jól oldották meg feladataikat. Kitünően szerepelt az énekkar is. Pálffy Pál kántor-tanító, karnagy vezetése mellett.

A finom aromátikus illat,

amely minden esősze HORNIMAN'S TEA-ból felszűll, a legkényesebb igényeket is kielégíti.

HORNIMAN'S TEA

— Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleményei. Az esküt nem tetteket ezuttal a következőkről értesítjük: Az optálásról, életbenlevésről és arról hogy valaki nem foglalt el semmilyen állami, vagy községi hivatalt, csakis a rendőrségnek van joga a bizonylatot kiállítani. Sürgösen be kell szerezni egy új bizonylatot, mely a fenti adatokat tartalmazza és a rendőrség által lesz láttamozva. Ez a megkeresés magában foglalja a kérvényt is. Ezeket a hivatalos bizonylatokat fent a balsarokban, 11 lejes bélyeggel kell ellátni, ezenkívül a kérvényezők vigyének magukkal egy 14 lejes okmánybélyeget is. Tekintettel arra, hogy ezt a rendeletet a megyei prefektura adta ki és mert a törvényesség ezt parancsolja, így ehhez alkalmazkodjon minden esküt nem tett és ez okból elbocsáított tisztviselő. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy semmi más verziónak ne adjanak hitelt. A fentebbi rendeletet sürgösen végre kell hajtani, melyre nézve az egyesületi helyiségünkben található tisztviselők mindenkor megadják a kellő utbaigazítást. Az elnökség.

— Betegség elől a halálba. Budapestről jelentik: Budán az Ábel Jenő-uccában ma reggel felakasztva, holtan találták Farkascs Béla hajóskapitány özvegyét, Farkascs Béláné gyógyíthatatlan betegsége miatt ment a halálba.

— Ritka házassági évforduló. Rio de Janeiróból jelentik: Curilában érdekes házassági jubileum volt a minap. Egy 129 esztendő férfi tartotta házassági évfordulóját 125 éves feleségével. A legfiatalabb gyerekük 66 éves. A környéken a legidősebb ember 131 esztendő.

— Törvényszéki hírek. Az ügyészség ma elrendelte Tatár József aradi mészárossegéd letartóztatását, kabátlopás miatt. — Az aradi törvényszék Zbarcea Nedea zimbau munkásleányt, mert két hónapra csecsemőjét megölte, két havi börtönre ítélte.

— Előadás az Iparos-Otthonban. Szerdán este 9 órai kezdettel az aradi Iparos Kulturházban, iparosok szabadegyeteme II. idej előadása, Fischer Aladár katolikus gimnáziumi igazgató az ókori népek műveltségéről tart előadást.

— Dr. Antal György bőrgyógyász és urológus ismét rendel, v. Erzsébet-körút 56.

— Az aradi nyomdászok táncos egybekötött műsoros-estélye szombaton este lesz a Gutenberg-Otthonban, melynek keretében a Gutenberg-Dalkör és a Gutenberg-műkedvelőcsoport nívós műsorral lepi meg a közönséget.

Felállították Mussolini szobrát Bolognában.

Külön erre a célra készített teherautón szállították a szobrot Bolognába. — Hogyan készült el a Duce feje?

Bolognába jelenleg: Immar ott áll a helyén a Duce kolosszális szobra: a bolognai Litoralén, a nagy stádiumban, amelyet a fascista-rendszer az ő legújabb városának épített. A szobrot Giuseppe Graziosi, a tekintélyes szobrász mintázta és készítette. A művész azonban nem Bolognában, hanem Firenzében dolgozott és az óriási szoborművet külön erre a célra szerkesztett teherautón szállították Bolognába, azon a nem épen kellemes alpesi úton, amelytől a legjobb sofőrök is húzódtak. Csak maga a ló hat méter hosszú, az egész szobor magassága pedig a ló patájától mérve öt és fél méter. A ló feje és lábai messze kinyúltak a teherautóból, amely igénybe vette az ut egész szélességét. A teherautó előtt jókora távolságban egy személyautó haladt, hogy visszatérésre parancsolja a szembejövő járműveket, vagy ahol ez lehetséges volt, kitérőbe küldje őket. Egyes községekben, amelyeken az autó keresztül ment, így Loinában, nemcsak a forgalmat kellett elállítani, hanem az ut két oldalán be kellett csukni a kapukat és az ablakokat is. Ennek ellenére nem egy faluban megsérültek a házfalak, utközben pedig több kilométerkövet és jelzőtáblát ideiglenesen el kellett távolítani, hogy a teherautó simán elhaladjon. A szobormű végül is megérkezett épségben megérkezett rendeltetési helyére.

Graziosi, a szobor alkotója, egyszerű paraszti családból származik, de a családban hagyományos a művészet szeretete. A fiatal Graziosi a modenai művészeti akadémián tanult, majd Firenzébe került. Tanulmányai befejezése után hosszabb időt töltött Párisban, ahol Meunier és Rodin hatása alá került. Graziosi naturalista művész, de igen fejlett ízlése van a kétségteljes Olaszország legkiválóbb szobrászai közé tartozik. Öt nap alatt, helyesebben öt napon keresztül a szűkre szabott és szétzaggatott órákban mintázta le Mussolini fejét. A Duce így fogadta:

— Meg akar örökíteni? Jól van. Csinálja meg, ha tudja. Egyet azonban mándjárt kijelentek; én nem „ülök“ Önnek! Rengeteg dolgom van és sohasem jutok ki a munkából. Nem törődöm azzal, hogy itt lesz a szoboromban, de ön se törődjék azzal, hogy mit tesztek!

Ilyen körülmények között mintázta Graziosi a Duce fejét. A szobor a Coleoni-emlék stülusában készült. Hajadonfóvel, parancsoló arckifejezéssel ül Mussolini a lovon. Arcára olyan energiát vésett a művész, amely lehetetlennek tartja, hogy bárki is ellentmondjon neki. Mussolini egyik kezében kissé lazán a gyeplőt fogja, a másik kinyújtott kezében óriási erővel egy papirtekercset szorít.

Ma sem sikerült a magyar tisztviselők eskütétele.

Egyetlen jelentkezőnek sem találták rendben az iratait. — Nyilatkozat kell a szigurancától, hogy az illető nem szerepelt az idegenek nyilvántartásában. — Lázár Ágoston dr. alispán nyilatkozata. — A „dovadások“ nem tehetnek esküt.

(Arad november 26.) Ma délelőtt az esküt nem tett tisztviselők és nyugdíjasok nagy tömegben várakoztak a megyeház épületében, hogy a kiadott hirdetés szerint Lázár Ágoston dr. alispán kezébe letegyék az esküt. A sok hajszának, nélkülözésnek kitett volt tisztviselők kárváriás útja azonban ugy látszik nehezen akar véget érni. Hosszu várakozás után, amikor végre sikerült jelentkezniük az eskütételre.

Kiderült, hogy egyetlen jelentkezőnek sincsenek rendben az irataik.

A kérvényhez melléklendő iratokból ugyanis mindenkinek hiányzott az a hivatalos okmány, amely igazolja, hogy nem optált idegen állampolgár. Az esküre jelentkezők között ott volt dr. Bedő Árpád nyugalmazott rendőrbíró, volt tiszti ügyész, dr. Bökényi Arisztid volt árvaszéki elnök, Török Viktor volt számvevőségi tisztviselő, megjelent a régi rendőrlegénység és a kerületi biztosok csoportja, több esküt nem tett városi, megyei, vasuti tisztviselő, akik mikor megtudták, hogy igazolniuk kell, hogy nem optáltak, átsiettek a városházára, ahol kiállították számukra egy iratot, azonban az sem felelt meg, mert csak azt igazolta, hogy nem repatriáltak.

Dr. Lázár alispán felvilágosította a megjelenteket, hogy a minisztérium követeli, miszerint az okmányokhoz csatolják a sziguranca által kiállított nyilatkozatot, amely igazolja, hogy az illető nem optált és nem szerepelt az idegenek lajstromában. Az okmány kiadásáért egy tizenegy lejes bélyeggel ellátott kérvényt kell benyújtani, a rendőrség épületében működő megbízhatósági hivatalhoz. A sziguranca a kiállított okiratot átteszi a rendőrkveszturára, ahol a kvesztor aláírja.

— Megtörtént ugyanis, — mondotta az alispán — hogy egyesek átmentek Magyarországra és onnan magyar utlevéllel jöttek vissza. Ezek, mint idegenek vannak nyilvántartva a szigurancán és ezért nem reflektálhatnak nyugdíjra, annak ellenére, hogy megvan a román állampolgárságuk. Vannak a jelentkezők között olyanok is, akiknek ideiglenes állampolgárságuk van. Ezek egyáltalában

nem tehetnek esküt. Minthogy azonban készülőben van az új állampolgársági törvény, mely tisztázni fogja az ideiglenes állampolgársági okmánnyal rendelkezők ügyét is, jól teszik, ha ők is jelentkeznek. Most elutasító határozatot kapnak ugyan, de azt megfelelőbezhették s utólag érvényesíthetik jogaikat.

Az alispáni hivatalból Bedő Árpád dr. vezetésével küldöttség ment el a rendőrségre és felekereste dr. Moga Romulus rendőr-kvesztort. A küldöttség arra kérte a prefektust, hogy az esküt nem tett tisztviselők a szigurancához benyújtandó kérvényeit soron kívül intéztesse el. A prefektus a legnagyobb előzékenységgel kijelentette, hogy személyesen intézkedik a szigurancánál, hogy a kérvényezők két-három nap alatt megkaphassák irataikat. A szigurancához benyújtandó kérvényhez szükséges blanketta a Magyar Párt irodájában kapható.

Az alispáni hivatal az ügymenet megkönnyítése érdekében úgy intézkedett, hogy a benyújtott okmányokat, amelyekhez hozzátartozik az eskü kivételéről szóló iratot, hivatalból teszi át a pénzügyigazgatósághoz és az eskü kivételére nem kell külön kérvényt benyújtani, csupán a nyugdíjazás iránti kérvényt kell mellékelni az iratokhoz.

INGYEN KAPJA

és hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1929. december 1-től számítjuk.

A kormány válaszolt a Népszövetségnek a csiki magánjavak ügyében.

Bucurestiből jelentik: A Curentul értesülése szerint a kormány elküldte választát a Népszövetséghez a csiki magánjavak vezetőségének panaszára nézve. A válasz megadása határidőhöz volt kötve ebben a felhívásban, amelyet a Népszövetség titkári hivatala a csiki magánjavak vezetőségének panaszával együtt megküldött a kormánynak. A választ a földmívelésügyi minisztérium elkészítette s azt most továbbította a kormány a Népszövetség titkári hivatalához.

A Curentul arról is tud, hogy a csiki magánjavak ügyét a Népszövetség egyelőre nem veszi tárgyalásra, mert a kormány haladékosként, amíg memorandumot készíthet és terjeszthet elő, amelyben bizonyítani akarja a kispártiakok törvényességét.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, november 27.

Berlin, 15. Operaáriák gramofonon, 17.30. Rádiózenekar, 18.20. Városképek, előadás gramofonnal, 21.30. Szórakoztató zene, 21.40. Schönberg Arnold zeneszerzeményei a szerző személyes vezényletével. Utána: Táncczene. — Belgrád, 11.30. Gramofon és udvarlakl őrsgváltás, 13.40. Rádiónégyes, 14.30. Beethoven: III. szimfónia, 22. Hangverseny, 23. Citerazene. — Kassa, 13. Harangszó a Dómból. — Milano, 21.30. Verdi: „Falstaff“ című operájának közvetítése, utána táncczene. — Mor, Ostrava, 12.30. Gramofon, 13.30. Déli zene, 18.30. Angol táncczene. — Róma, 18.30. Házi zene, 22.02—24.10. Schubert—Berté: „Három a kislány“ című háromfelvonásos operettje. — Varsó, 17.15. Gramofon, 18.45. Strauss János művei, 21.30. A prágai zeneakadémia díjnyertes növendékeinek hangversenye, 24. Táncczene. Wien, 12. Silving-négyes, 16.30. Strauss János-zene az ifjuságnak. — Budapest, 10.15. A Bachmann-trió hangversenye, 1. Déli harangszó, 1.05. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye, 5.10. Szalacsi Rác Imre novellái, 6.10. Meister Ferenc előadása: „Nagyapáink küzdelme a magyar vasutak megépítéséért“, 6.40. Szórakoztató zene, 7.50. Olasz nyelvtanítás, 8.30. A m. kir. Operaház előadása, Verdi: „Troubadour“, 11.30. Magyar Imre és cigányzenekarának hangv. a Hungaria-szállóból.

CSÜTÖRTÖK, november 28.

Bucuresti, 17. Rádiózenekar, 17.30. Rádiózenekar, 21. Színházi előadás közvetítése. — Berlin, 15. Gramofon, 16.20. Ifjusági zene (Bach), 17.30. Szórakoztató zene, 19.30. Szórakoztató zene, 20. Rubinstein emlékezete, 20.30. Régi és újabb mesterek zenéje, 21.30. Hegedűelőadás, 23.30. Táncczene. — Belgrád, 11.30. Gramofon és őrsgváltás, 13.40. Déli zene, 19. Kávészüfverseny. — Milano, 18. Kvintett, 22.15—24.30. Vegyes zene. — Mor, Ostrava, 12.30. Gramofon, 13.30. Déli zene, 16. Női óra zenével, 17.30. Vidám óra. — Nagoly, 18. Gyermekekországgal zenével, 22.02. Weinberger: „A mozi kisasszonya“ című háromfelvonásos operettje. — Róma, 18.30. Házi zene, 22.02. Operaközvetítés valamelyik színházból, vagy hangverseny a Studióból, Prága, 13.30. Déli zene, 17.30. Szórakoztató zene, 20.05. Mandolin- és gitárverseny, 23.15. Gramofon. — Wien, 12. Cerda-négyes, 16.30. Silving-négyes, 22.05. Schumann-dalok, utána modern bécsi zene. — Budapest, 10.15. A rádió házikvartettének hangversenye, 1. Déli harangszó, 1.05. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye, 5. Rádió Szabad Egyetem, 1. Magyar népdalok, 2. Dr. Ottlik László egyetemi magántanár előadása: „Szocializmus és marxizmus“, 3. Magyar népdalok, 4. Hell Lajos igazgató előadása: „A baromiértékesítés“, 6.10. Márfy Elek dr. egyetemi magántanár: „Mennyiben szolgálja a mezőrendőri törvény a gazdák és a termelés érdekeit“, 6.40. Kelemen Lajos és Császár Teri magyar nótákat énekelnek Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével, 9. Rubinstein-emlékünnep, születésének századik évfordulóján, Közreműködnek: Hubay Jenő dr. a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója, Stefániai Imre, Kerpely Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárai, Medek Anna, a m. kir. Operaház örökös tagja és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar, Vezényel Berg Ottó karnagy, zongorán kísér Polgár Tibor, 10.40. Dr. Horváth Jenő egyetemi tanár, a Külügyi Társaság igazgatójának angolnyelvű előadása, 11.15. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávészüfől.

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy zsebtüköröt, saját arálással kőpével **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

KÖZGAZDASÁG.

Zankov: Ez az első lépés a pénz olcsóbbodása felé.

A Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója nyilatkozik a kamatláb leszállításáról. — Ujabb leszállítás várható.

Bucurestiből jelentik: Röviden jelentették, hogy a Banca Nationala igazgatótanácsa szombat délután tartott ülésén elhatározta a visszleszállítási kamatlábak kilenc és fél százalékra való leszállítását. A határozat feszült vita után született meg, mert a tanács tagjainak egy része azon az állásponton volt, hogy minimálisan egy perccel, tehát nyolc és fél százalékra kell a bankrátát leszállítani. Ezek a tanácsstagok elismerték egyrészt, hogy a bankráta felemelése megakadályozta a nagyobbarányú devizavásárlást és így a devizastokk csökkenését, a másik oldalról viszont nyomtatékosan hangsúlyozták, hogy a diszkontláb leszállítása elemi előfeltétele a gazdasági tevékenység fellendülésének. A drága bankráta természetesen befolyásolja a kamat alakulását a pénzpiacon és könnyebbé teszi csak egy nagyobb arányú leszállítás hozhat.

Charles Rist az elhangzott felszólalásokkal szemben azon az állásponton volt, hogy a bankráta leszállításának lépcsőzetesen kell megtörténnie, mert ellenkező esetben veszélyeztetheti a stabilizáció sikerét. A tanács el-

fogadta Rist álláspontját és kilenc százalékosra szálította le a bankrátát, ugyancsak pedig kilenc és fél százalékról tíz százalékra a kölcsönkamatot. Információnk szerint pénzügyi körökben elégedetlenség a fél százalékos leszállítással szemben. Bankkörökben azon az állásponton vannak, hogy a magas visszleszállítás kamatláb megdrágítja a hiteket és megakadályozza a bankokat abban, hogy nagyobb mértékben folyósítsanak kölcsönöket a kereskedelem és az ipar rendelkezésére.

Az Aradi Közlöny munkatársa ezzel kapcsolatban felkereste Zankov Györgyöt, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatóját, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A mai napon lépett életbe a leszállított kamatláb. A bankrátát 9 és fél százalékról kilencre, míg a kölcsönkamatot 10 és fél százalékról 10 százalékra szálította le a Banca Nationala. Ez az első lépés a pénz olcsóbbodása felé és remélhető, hogy újabb leszállítás is fog majd következni. A helyzetnek végleges javulása azonban csak tavaszra várható, amikor megindul az export és új pénz folyik be az országba külföldről.

= **Negyvenéves jubileum.** Budapestről jelentik: Szabó Károly, a Salgótarjáni Köszönhány R.-T. igazgatója, most fölöttébb a vállalatnál eltöltött szolgálatának 40-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból a jubiléumát a vállalat igazgatósága és tisztviselői kara melegen ünnepelte és dr. Chorin Ferenc elnök intézett hozzá egy az igazgatóság, mint a tisztviselői kar nevében üdvözlő beszédet. Erre az ünnepelésre Szabó Károly igazgató valóban részvétel, negyven esztendőn át kifejtett munkájával nagy szolgálatot tett a Salgótarjáni Köszönhány R.-T.-nek és emellett rokonszenves egyéniségével, nemkülönben agilitásával sok barátot szerzett ugy vállalatának, mint önmagának.

= **Árverés az aradi Pollatsek-téglagyárban.** Az évek óta tartó építkezési dekonjunktúra igen sok téglagyárat sodort válságba. Jey legutóbb az aradi Pollatsek Miksa és Társa téglagyára került fizetési nehézségek közé, amit fokozott az is, hogy a gyár nemrég leégett és újjáépítése igen nagy investíciót igényelt. A gyár ellen hitelezői már több ízben tüztek ki árverést, legutóbb pedig a Societatea Nationala de Credit Industrial S. A. tüzött ki a Pollatsek Miksa és Társa Első Gőztégla- és Cserépgyár közkereseti társaság ellen árverést. Az árverést a Credit Industrial a jövő év április 5-re tüzte ki, amikor is a Credit Industrial 1,160,752 lejes követelésén kívül behajtásra kerül az aradi Együtt Bank 1,020,000 lej és az aradi Victoria

Takarék és Hitelintézet R.-T., 20,000 lejes követése.

= **Részvénytársasággá alakul át az aradi Schillinger-cég.** Az aradi Schillinger Testvérek műszaki nagykereskedő-cég részvénytársasággá alakul át. Az új részvénytársaság alapítókéjét 6 millió leiben állapították meg, amely 1200 darab 5000 lej névértékű részvényből fog állni. A részvénymajoritást az eddigi tulajdonosok jegyezték le. A cég, amely most vásárolta meg Aradon az Ovár-tér 1. sz. alatt lévő bérpalotát, még ez év folyamán az üzlet céljaira átalakított új helyiségekben rendezkedik be.

= **Csőd.** Farkas Gyula, ternovai malomtulajdonos és kereskedő ellen az aradi törvényszék csődöt nyitott. Csődösség gondnok dr. Szabó Jenő világi ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje január 13., a csődválasztmányt január 23-án választják meg. A cég aktívái 1,300,000 lejt, passzívái 1,100,000 lejt tesznek ki.

= **Fizetésektelenség.** Halpern Miksa Szabadság-téri kereskedő ma beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez és a kényszerkezési eljárás megindítását kérte. Kimutatása szerint a passzívái 1 millió 123,000 lejt tesznek ki, 763,000 lej aktívával szemben. Hitelezőinek ötven százalékos kvótát ajánlott fel.

A szerkesztésért ideiglenesen **SALGÓ HENRIK** felel.

A közönség köréből Elhanyagolt a ligeti mozihoz vezető hátsó ut.

Kaptuk a következő sorokat:

„Fölvívjuk a városvezető urak figyelmét, akik a mi szülővárosunk fejlődésével foglalkoznak ma, ebben a nehéz helyzetben, a következőkre: A főtértől kezdve a ligetig minem látható valami újítás. Utjavítás, parkírozás, világításjavítás, ami igen szép és jó. Főként a liget főbejárata uszik nagy fényárban. Ez már egy kissé sok is talán, elég volna oda egy sor égő is, a másik jobban illene a liget hátsó kijáratához, pl. a Str. Maracan-hoz, mert nem mindenki megy a főbejárat felől a moziba. Sőt talán erről az oldalról több a látogató. Most még csak tűrhető a helyzet; de ha beáll az esős idő, koromsötétben, térdig érő sárban nem lehet a moziba menni. Kérjük a városvezető urakat, tekintsenek ránk, mert mi is szeretünk moziba járni és szereténk egy rendes járdát kapni. Itt azonban nincs se járda, se kocsiút, se villanyvilágítás, sőt még fák is vannak az utban és kerülgetni kell azokat. Kérésünk igen csekély, reméljük meg is fogjuk kapni, nem leszünk mostohák.

Maradunk hátsó köszönettel:

A ligetkörnyéki mozikedvelők.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért sem vállalunk felelősséget.

Özv. dr. Vannay Jánosné szül. Krispin Ilona a saját, ugyancsak gyermekei János, László és Lóczy nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy a hón szertett és felejtethetlen jó gyermek, a legodaadóbb testvér, jó rokon

Vannay Böske

folyó évi november hó 26-án, délelőtt 10 órakor, ifjú életének 30-ik évében jobblétre szenderült.

A megboldogult kedves halott földi maradványai folyó hó 28-án délután 8 órakor fognak a Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 32. számú gyászházba a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírhelyen az örök nyugalomnak átadatni.

Az engedélyezett szentmise-áldozat a boldogult lelki üdvéért december hó 4-én, délelőtt 10 órakor fog a főtisztelendő Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Drága emléket mindig szeretettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1929. november 26.

Ioan Limbeck și fiul Arad. Fabrica de costururi de metal și întreprindere de lamormantari Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem temetésén résztvettek és koporsójára virágot helyeztek, különösen Czitrom Jenő és Mór uraknak, akik szomorúságunkban nagy segítségünkre voltak, ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket.

Özv. Scheer-Kohn Béláné és családja.

Original-Colonial-Rum.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbeanu-féle kémiailag gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget

ORIGINALIS-COLONIAL-RUM-mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapján valódi jávai cukornád-melasseből termel.

Bürger Albert R. T. Targu-Mures Marosvásárhely.

Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonial-Rum gyártására ezidőszertig gyárunknak egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utánszertől megvédeni ne hagyja, hanem kérje mindenütt az eredeti orjesítés után nyert Original-Colonial-Rum-ot, mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rumon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcsesszörpöket, méregmentes festéket.

Gyógyszerkémiai osztály üzembehelyezése folyamatban van. Prospektussal és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Pénz-, idő-, fáradságmegtakarítás!

Bucuresti-i ügyekben eljár, informál, képviseletet vállal, fordításokat, kérvényeket elkészít **MINERVA-iroda** Bucuresti, Calea Victoriei 85. sz.

ULTRAGADOL

Ultra-ibolya sugarakkal kezelt elixír.

Pótolja a csukamájolajat.

Bő phosphat, jód és vitamin (D. Vitamin) tartalmánál fogva ez az új erősítő készítmény hivatva van a vérszegénység, lábbadozó, gyenge szervezetű és növényben visszamaradt gyermekeknek a legjobb eredményeket felmutatni.

Ez a készítmény a szó szoros értelmében helyettesíti a friss csukamájolajat és ez utóbbinak minden jó és hatékony tulajdonságait tartalmazza. Ellenben nélkülözi a csukamájolaj kellemetlen és rossz tulajdonságait.

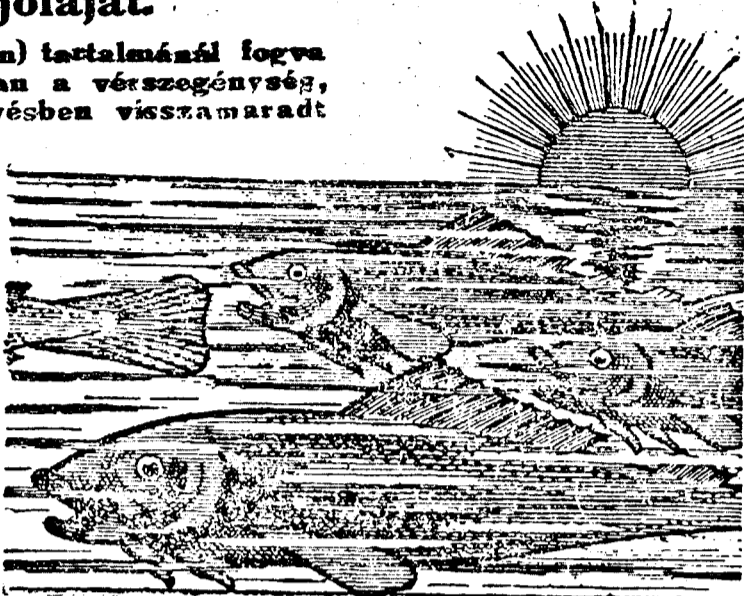
Másrészt ismeretes a vitaminok fontos szerepe a szervezetben, ezek elősegítik a gyermeki szervezet rendszeres fejlődését és fenntartják a felnőttek szervezetének működését az egyensúlyt. Azonban ezen vitaminoknak a hatékonysága a sejtekben függ attól, hogy ezek milyen fényhatásoknak voltak kitéve, az ultra-ibolya adja meg nekik a hatékony tulajdonságokat.

Mi a tudomány legújabb vívmányai szerint ezen gyógyszer hatását mesterségesen uton Ultra-ibolya sugarakkal kezelve emeljük (supraaktiváljuk.)

Nem okoz émelygést, kellemes íze van, gyermekek szívesen veszik.

Akármi időben adható.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. 1 üveg ára a közönség részére Lei 1.0.

LAKÁS.

KIADÓ december elsejére két szoba, konyha, éléskamrás lakás, volt Bercesnyí-ucca 11. 5949

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

ELEGANS, teljesen díszkret, fürdőszoba használatu butorozott szobát keresek. Választ „Idegen” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 6046

KÖZPONTBAN kisebb kétszobás lakás jutányos áron kiadó. volt Bocskai-tér 5. 6047

KIADÓ egy uccai háromszobás lakás azonnalra. Str. dr. Romul Veliciu 18. Lipót-ucca. 6044

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott uccai szoba előszobával kiadó, volt Orczy-ucca 17. 6049

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DUÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbelveggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok felvételére levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

HÁZASSÁG.

HÁZASSÁGOT előkelő körökben díszkreten közvetít BIZONY FERENC nemzetközileg ismert házasságközvetítő irodája Timisoara, IV. Gh. Baritju No 1.

HUSZONHÉT éves róm. kath., nőtlen fiatalember vagyok, vidéken jobb forgalmu vegyeskereskedésem van, házasságot kötök üzletszerűt hajadonnal vagy gyermektelen özvegyvel, hozomány megkívántatik. Jellege „Tiszta multu” címre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 5999

ALKALMAZÁS.

DEUTSCHE bessere Frau, im Haushalt geübt, kooht, sucht Stelle. Dávidné, volt Lujza-ucca 3. 6053

BETEGÁPOLÓNÓT keres dr. Birkenheuer Aradul-Nou, Sanatorium.

TISZTESSÉGES kufató felvétetik Barth mes cukorka gyárban Str. Nicu Filipescu 40. 6050

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTI-K ZENÉLÓRA, antik festmények, vitrinek, kandaláber, komódok, márkás porcellánok, márványszobrok, komplett uriszoba, háló, ebérlő, szalonberendezés, zongorák, goblein képek, női és férfi bundák, különböző szőrmék, u. m. nyest, skunksboák, lábzsák, fotelok, asztalok, fali vitrinek, fali tálak, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ASZTALI TELEFON, modern, új, azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok az ár megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók le. 1000

Telőfedőcserépet,
használtat, épít
keresek megvételre.

Cím az Aradi Közlöny kiadó ában. 580

ZONGORA, pianino, háló, ebérlő, szalonberendezés, Biedermayer garnitúra, amerikai íróasztal, festmények, porcellánok, szaloncsillár, szőrmebundák, sálak, nyestboa, lábzsák stb. eladók „Ars” bizományi üzlet Str. Eminescu (Ortutay-palota.)

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

A legmodernebb és vízvezeték javítások jutányos árban készülnek Lukács Str. Brătianu (Weitzer J. ucca) 10. szám.

Nagy famegtakarítás szabadalmazott ZSIGUCZI-fele kalyháknál. A fűtőtechnika esodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és megbízhatóságát. 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekinthető a készítő üzletében Arad Bulevardul Regelu Ferdinand No. 27 (Boros Sóni ter.) HAMMER ZSIGMOND és FIA

LINOLEUM

viaszosvászon és gummiárak

sár- és hócipők, gummi és celluloid játékok dus választéka. Szolid árak.

Linoleum áruházban STECKL ADOLF

ARAD,

BUCURESTI Bulev. Regina Maria 8. BRASOV

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1151

Salgóné bizományi üzlete

Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota.

bizományba vesz és elad:

antik és modern butorokat, szőrméket, dísztárgyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, complete szobaberendezéseket, szőrméket, férfi és női bundákat

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ! Nagy nyomorban tengődő 75 éves öregasszony, kinek súlyos beteg fekvő lánya volt minden támasza, kér bármilyen adományt. Címe Matyok Antalné, volt Weitzer-u. 13. sz. 200

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG 2 szoba konyhás lakással kiadó. Bővebbet Rudolf Mosse-nál. 38

Kisjenő főterén,

a Schilling házban, gabonakereskedőnek alkalmas magtárak, irodahelyiségek, raktárak, istálló, padlás udvarral, 1930. évi január hó 1-től kezdve bérbeadó. Ugyanott üzlethelyiségek és egy udvari lakás is kiadó. Megfelelő ajánlat esetén az egész ház is eladó. Felvilágosítsd ad: Singer Sándor kereskedő Arad. Bui. Regina Maria 13. 6045

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Utlevélvizumok, C. F. R. bérletek, Külföldi utlevelek hosszabbítása, **Künstler** vizum és utazási iroda, Bucaresti megbízás, Telefon: 86. sok elintéző helye. Arad, Bulev. Regina Maria 24. (Meisl és Adler terfildivat-üzlet mel. o. t.)